

GEJM

ISSN 2670-4471

EKSKLUZIVNO
Miha Kavčič

10 LET TESTIRANJA
Intervju z Mitjem Čosićem

Poznate sestavine vašega recepta.

Ali poznate tudi učinkovine vaše terapije za zdravljenje HIV?

WORKING ON BEHALF OF
ViiV HEALTHCARE IN HIV

GSK d.o.o., Ljubljana

Ameriška ulica 8, 1000 Ljubljana

Tel: + 386 (0)1 280 25 00, medical.x.si@gsk.com

Vse pravice pridržane. GSK d.o.o., Ljubljana.

O morebitnih dodatnih vprašanjih se posvetujte s svojim zdravnikom.

Datum priprave: junij 2019

GEJM

6. številka
ISSN 2670-4471
december 2019

Izdajatelj:

Društvo informacijski center
Legebitra, Trubarjeva 76a,
1000 Ljubljana
Zanj: Lana Gobec

Odgovorni urednik:

Sebastjan Sitar

Uredništvo:

Jan Vasilijević, Peter Štangelj,
Sebastjan Sitar

gejm@legebitra.si

Fotografija na naslovnici:

Marijo Zupanov

Na naslovnici:

Miha Kavčič

Lektura:

Maruša Alice Rems

Oblikovanje:

Jan Vasilijević

Tisk:

Grafex, d. o. o.

Naklada:

800 izvodov

Revija je brezplačna.

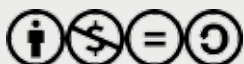
LEGEBITRA

Delovanje, programe in
projekte Društva informacijski
center Legebitra sofinancirata:
Študentska organizacija
Univerze v Ljubljani in Fundacija
financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij v
Republiki Sloveniji – FIHO. Stališča
organizacije ne izražajo stališč
FIHO in ŠOU Ljubljana.

GEJM je objavljen pod licenco
Creative Commons.

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-
Deljenje pod enakimi pogoji 4.0
Mednarodna

10 - 14

INTERVJU

»Ljudje seksajo in pri seksu
se lahko tudi kaj prenese.«

20 - 23

PARTNERSTVO

Zakaj nama seks ni več
užitek?

36 - 38

INTERVJU

»Mislim, da Lady Galore ni
tako drugačna od tega, kar
sem jaz.«

18 - 19

HIV/AIDS

»Naš bližnji cilj pa je
generacija brez HIV.«

26 - 30

TIPČEK Z NASLOVNICE

»Ugotavljam, da prave
ljubezni še nisem našel, ker
še nisem ljubil sebe.«

48 - 48

LESTVICA

Najbolj priljubljeni porno
igralci leta 2019

Vabilo k sodelovanju!

Vabimo vse ki bi vas zanimalo sodelovanje, da svoje prispevke, ideje, članke, intervjuje,
žmohtne zgodbe, fetiše, reportaže, raznorazne slike s potovanj, prajdov, itd., ki so relevantni
za gejevsko skupnost, pošljejo na elektronski naslov gejm@legebitra.si. Najboljše bomo
tudi objavili!

Spremljajte nas:

revijagejm

gejm_magazine

20 LET DRUŠTVA DROGART

Društvo DrogArt je v septembru praznovalo 20-letnico svojega delovanja v Klubu K4. Poleg ozaveščanja in promocije manj tvegane spolnosti in uporabe drog DrogArt ponuja tudi storitev anonimnega in brezplačnega testiranja psihoaktivnih substanc. Slednje pogosto vsebujejo neželene primese, prav tako pa se lahko zgodi, da se snovi prodajajo pod napačnim imenom. V zadnjih letih ponovno opažajo porast klasičnih drog in večjo čistost, kar poveča tveganje za zaplete in predoziranje. Zato, preden se odpravite žurat in imate namen uporabljati psihoaktivne substance, preverite, kaj paketek dejansko vsebuje. Drogo lahko testirate s hitrimi testi (reagenti) ali pa psihoaktivne snovi pošljete v nadaljnje laboratorijsko testiranje v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano (NLZOH). Testiranje je brezplačno, čas čakanja na rezultate je do 10 dni (več, če gre za še neznano substanc), opravljajo pa identifikacijo substance (kvalitativno analizo) na vse psihoaktivne snovi in kvantifikacijo substance (kvantitativno analizo) za tiste najbolj pogoste. Naenkrat lahko prinesete maksimalno dva vzorca. Kvantitativna in kvalitativna analiza bo mogoča za naslednje snovi: amfetamin, metamfetamin, MDMA, MDA, 2CB, 3MMC, 4MMC, kokain, heroin, metilon, LSD, ketamin, alprazolam in diazepam. Če je vzorec v obliki tabletko, je treba za kvantitativno analizo prinesiti celo tabletko.

LJUBLJANI DVE PRVI NAGRADI

Mestna občina Ljubljana je v Londonu prejela nagrado mednarodnega natečaja Emerging Europe Awards 2019. Za certifikat LGBT prijazno so prejeli prvo nagrado za najboljšo enakosti prijazno iniciativo (ang. *Equality-Friendly Initiative of the Year*), v kategoriji podjetništvu prijazna mesta pa si skupaj s Prago delijo prvo mesto v podkategoriji kakovost življenja. LGBT prijazno je iniciativa, ki jo je Mestna občina Ljubljana leta 2014 razvila skupaj s stroko in nevladnimi organizacijami, njen namen pa je ozaveščanje o pravicah LGBT posameznic in posameznikov ter vzpostavljanje vključujočega okolja za vse. Prejemniki certifikata se na podlagi opravljenega izobraževanja med drugim zavežejo, da v svoji organizaciji zagotavljajo boljše razumevanje temeljnih človekovih pravic LGBT oseb ter vključujoče okolje za LGBT sodelavke in sodelavce. Certifikat je doslej prejelo 39 organizacij.

Foto: Reuters

Sarajevo je kot zadnja prestolnica med republikami nekdanje Jugoslavije organiziralo parado ponosa. Pred začetkom parade se je v parku v četrti Ciglane zaključil shod nasprotnikov parade ponosa, na katerem je po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug sodelovalo več kot sto ljudi. Med sprehodom po ulicah so sporočali, da parade ponosa v njihovem mestu ne bi smelo biti. A kljub številnim nasprotovanjem, predvsem islamske verske skupnosti in skrajno desničarskih skupin, se je štiriurne parade udeležilo nekaj več kot 3.000 ljudi, ki so stopili v javnost in se borili za svoje pravice. Parada se je odvijala pod strogim varovanjem policije in specialcev, na dogodku jih je bilo namreč kar 1.100. Pohod je sicer minil mirno in brez incidentov.

Tržaška parada FVG Pride 2019 se je po ulicah vila v soboto, 8. junija. Predsednica tržaško-goriškega društva Arcigay Arcobaleno, Antonella Nicosia, je ob tej priložnosti dejala: »Pravice namreč niso nikoli za vselej izbornjene, vedno si je treba prizadevati za njihovo ohranitev. In to velja za vse, ne le za LGBT+ skupnost.« Jasno in glasno je povedala, da se za napade ne menijo: »Nanje odgovarjamo z mavričnimi zastavami, dialogom in strpnostjo.«

IZID PRIROČNIKA MAVRICA V ŽEPU

Pri Legebitri so v okviru evropskega projekta Preform2Reform, ki je sofinanciran iz programa Erasmus+, izdali priročnik *Mavrica v žepu*, namenjen mladinskim in pedagoškim delavcem. Predstavlja orodje, ki vsem aktivnim v izobraževanju daje na razpolago metode, s katerimi lahko naslovijo vprašanja, povezana s spolom, spolno usmerjenostjo, spolno identiteto in/ali spolnim izrazom. Namen priročnika je podpreti mladinske in pedagoške delavce pri vzgoji in izobraževanju za vključujočo in spoštljivo družbo ter pri naslavljanju kompleksne in občutljive teme medvrstniškega nasilja na podlagi spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza. Publikacija je del širših prizadevanj za preprečevanje nasilja v mladinskih centrih in izobraževalnih ustanovah, zagotavljanje varnega in vključujočega učnega okolja ter enake kakovosti izobrazbe za vse mlade. V priročniku se srečamo z dvema karakterjema, ki jima je ime Vider in Bobra. Vider je nadobudno mlado bitje, ki se je pripravljeno učiti in spoznavati tematike, predstavljene v priročniku. Bobra pa se je za ta namen priplazila iz svojega jezua in vas bo opominjala na to, da si vedno preberete nasvete za izvajalce.

STROKOVNI POSVET DRUŠTVA DIH

Število na novo diagnosticiranih okužb s hivom v zadnjih letih po zaslugi preventivnih akcij, programov varne spolnosti, testiranja v skupnosti in velikega napredka medicine upada. A stigma oseb, ki živijo s hivom ostaja; prav tako se povečuje število drugih spolno prenosljivih okužb. Na vprašanje: »Kako pristopiti k novim izzivom?« so poskušali odgovoriti udeleženci posveta Društva DIH – *Enakopravni pod mavrico*, ki je potekal v oktobru 2019. V razpravi so sodelovali predstavniki zdravstva in nevladnih organizacij, ki delujejo na področjih preventive, testiranja in zdravljenja spolno prenosljivih okužb. Na posvetu je bil prvič prikazan dokumentarno-izobraževalni film *Pamet v roke, kondom na glavo!*, ki tematiko predstavlja skozi izpoved umetnika in aktivista Renata Volkerja – Reneja. V filmu s svojimi pogledi na stigmato oseb, ki živijo s hivom, strah pred testiranjem in manj tvegane spolnost sodelujejo tudi Staša Čopi iz Društva študentov medicine Slovenije, pesnik, pisatelj in LGBT-aktivist Brane Mozetič, predsednik Društva DIH Andrej Pišl, Mitja Čosić iz Društva informacijski center Legebitra in Jernej Škof iz ŠKUC Magnusa.

Na okrogli mizi je prof. dr. Janez Tomažič iz Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana izpostavil, da bi morali aidsu spremeniti ime, ker ima tako slabo konotacijo, kot jo je imela kuga v 14. stoletju, čeprav je danes gripa bolj ogrožajoča kot hiv/aids. Vsako leto imamo v Sloveniji manj aidsa in pri tem smo v primerjavi z Evropo zelo dobri. V nadaljevanju zmanjševanja novih okužb s hivom nas še čaka delo; Tomažič izpostavlja, da sledijo pogajanja z zavarovalnico, da bi strošek PrEP-a krilo zdravstveno zavarovanje oz. da bi bil delež, ki bi ga doplačal uporabnik, minimalen. V Sloveniji je po ocenah še nekje 20 % oseb, ki ne vedo, da živijo s hivom. Miran Šolinc, je poudaril, da so pri lansiranju kampanje N=N naleteli na ovire, namreč plakate so želeli distribuirati v zdravstvene ustanove preko Nacionalnega inštituta za javno zdravje, a pri tem niso dobili željene podpore. Naj spomnimo, cilj kampanje je zmanjševanje stigme oseb, ki živijo s hivom. Omenjen inštitut se sklicuje, da pa kampanja ne promovira uporabe kondoma, čemur pa kampanja niti ni namenjena.

SREČANJE LGBTI ANONIMNIH ALKOHOLIKOV

Iščeš podporno skupino anonimnih alkoholikov, a se v ustaljenih društvih ne počutiš varno? V prostorih društva Legebitra potekajo srečanja LGBTI anonimnih alkoholikov, ki si med seboj delijo izkušnje in nudijo podporo pri reševanju skupnega problema in okrevanju od alkoholizma. Vabimo te na srečanja, kjer lahko spregovoriš v varnem okolju. Vsak petek, brez izjeme, od 19.00 do 21.00 v MC Legebitra (na Trubarjevi 76a v Ljubljani). Za več informacij lahko pokličeš na telefonsko številko 069 660 074 ali pišeš na e-poštni naslov lgbt.aa.mavrica@gmail.com.

GLOBUS ZA ŽIVLJENJSKO DELO

Ellen DeGeneres je na 77. podelitvi filmskih in televizijskih nagrad Zlati globus prejela nagrado za televizijske dosežke Carol Burnett. Ellen s svojim šarmom in humorjem občinstvo navdušuje že skoraj 25 let, v preteklosti pa je že bila nominirana za vlogo lastnice knjigarne Ellen Morgan v televizijski seriji *Ellen*. Ta je v 90. letih orala ledino, ko je naslovna junakinja in z njo Ellen DeGeneres leta 1997 razkrila svojo istospolno identiteto. Serija je bila ena prvih, v kateri je v glavni vlogi nastopala oseba z razkrito istospolno usmerjenostjo. Njena oddaja *The Ellen DeGeneres Show* je na sporedu že 16 let in je v kategoriji za pogovorne oddaje kar enajstkratna dobitnica nagrade Daytime Emmy, v kategoriji voditeljev pa je nagrado prejela štirikrat.

DOSTOPNOST PrEP-a

Foto: NIAID - Flickr.com

Nemčija je uvedla brezplačni PrEP za osebe starejše od 16 let. PrEP je učinkovito zdravilo, ki ob pravilni uporabi preprečuje možnost okužbe s HIVom. V Kaliforniji pa bodo uporabniki PrEP-a do zdravil sedaj lahko dostopali brez recepta. Za izdajo bodo namreč pooblaščenim farmacevti v lekarni, ki bodo poleg PrEP-a lahko izdali tudi PEP. V Kaliforniji PrEP trenutno jemlje okoli 30.000 ljudi. V Sloveniji bomo morali na uvedbo PrEP-a verjetno počakati še do naslednje jeseni, trenutno lahko PrEP predpiše infektolog na beli recept (samoplačniško).

PREGLED LETOŠNJEGA FESTIVALA LGBT FILMA

Festival LGBT filma je letos praznoval že 35. obletnico, odkar se je leta 1984 odvila prva edicija pod originalnim imenom Magnus. Magnus festival tako velja za prvo javno prezentacijo homoseksualne kulture na območju vzhodne Evrope. Tekom let se je selil iz Cankarjevega doma do Kapelice in na koncu našel svoje mesto pod imenom Festival gejevskega in lezbičnega filma v Slovenski kinoteki. Ob njegovi 30. obletnici se je v želji po razširitvi raznolikosti tem in vključevanju vseh delov naše skupnosti preimenoval z imenom, ki ga nosi danes. Vredno je izpostaviti, da festival ne deluje samo v Ljubljani, ampak v času festivala organizira tudi projekcije v Mariboru, Kopru, Ptujju, Bistrici ob Sotli, Idriji ter celo Trstu.

Ob koncu novembra so dvorano Slovenske kinoteke tako že tradicionalno naselile v LGBTI obarvane filmske vsebine in spremljivalni dogodki. Letošnji program je obsegal 26 celovečernih in 16 kratkih filmov, ki so prihajali iz kar 30 različnih držav sveta. Prav tako so filmi pokrivali tematike in videnja celotne LGBTI skupnosti, kar pripomore k večji vidnosti in razmisleku o še tako neznanih in manj vidnih tematikah.

Na otvoritvenem večeru, 23. 11. 2019, je bil predvajan brazilski film *Greta* s posebnim nastopom internacionalne dragice Lady Galore, avtorice večkrat nagrajenega dokumentarnega filma, ki je bil na sporedu naslednji dan. Ta nas je popeljal skozi težko odločitev, ki jo je moral sprejeti protagonist, poleg tega pa ponudil vpogled v nizozemsko drag sceno.

Svetlolasec (ang. *The Blond One*), nagrajeni argentinski gejevski film, je požel precej navdušenja publike. Zgodba dveh neznancev, ki se spoznata preko skupnih prijateljev in iz priložnostnega seksa razvijeta globoko in intimno razmerje, se med drugim poigrava tudi v vprašanju moškosti. Z isto mero navdušenja lahko govorimo o odličnem francoskem filmu *Divji* (orig. *Sauvage*), kjer se predstavi mladi Leo, ki kot spolni delavec išče boljše življenje, ljubezen in svobodo. Film, ki je marsikoga šokiral z eksplicitnimi prizori, je tudi slavil na letošnjem filmskem festivalu v Cannesu. Iz Vietnama je bil predstavljen film *Song Lang*, kjer se med sabo prepletata umetnost in realno življenje skozi zgodbo pevca ljudske opere in izterjevalca dolgov.

Tresenje (ang. *Tremors*), gvatemalski film, nas je popeljal v bolečo zgodbo Pabla, priljubljenega družinskega človeka; nova ljubezen Pabla pripelje do izoliranosti od družine, ki je odločena, da ga bo pozdravila in odrešila skušnjav,

v katere se je zapletel. Omembe vreden je tudi gruzijski film *In potem sva zaplesala* (ang. *And Then We Danced*) – preplet gruzijske tradicije plesa in zgodbe o osvoboditvi glavnega protagonista Meraba, ki v svojem tekmeču Iraklu najde hrepenenje in posledično moč za osvoboditev od konzervativnega okolja. Film je pred kratkim doživel tudi premiero v Gruziji, kjer so se pred dvorano zaradi konzervativne politike zbrali protestniki v glas prepovedi predvajanja homoseksualnega filma. Gost festivala je bil tudi režiser kitajskega dokumentarnega filma *Mavrični oče* (ang. *Papa Rainbow*), Popo Fan.

Filipine je tokrat zastopal *Mamu* (ang. *Mamu: And a Mother Too*), kjer smo spremljali zgodbo transspolne spolne delavke in kako se je njeno življenje spremenilo ob vstopu osirotele transspolne nečakinje. Prav tako ne moremo mimo filma *Brez predalčkanja*. Interspolna zgodba (ang. *No Box For Me. An Intersex Story*), kjer nam je gostja in nastopajoča Deborah Abate predstavila svojo zgodbo nepotrebne operacije za »normalizacijo«, telesa še preden je bila v polnosti seznanjena, da je ena izmed interspolnih oseb. S podobno zgodbo se lahko srečamo v filmu *Jaz nemogoče* (ang. *Being Impossible*), kjer je Ariela v odraslem življenju soočena z bolečo skrivnostjo svoje preteklosti.

Na festivalu se že leta predvajajo tudi kakšen starejši film. Letošnji je bil *Buddies*, posnet leta 1985, ki velja za prvi celovečerni film o epidemiji aidsa. Za informativni pogled v zgodovino, stigmo in sedanje razmere je po filmu poskrbel pogovor z Mitjo Čosićem, večletnim aktivistom na področju preventive in ozaveščanja o HIV pri nas.

Poleg največjega števila gostov, ki so bili povabljeni v času festivala, je zasedala tudi mednarodna žirija, saj so bili vsi celovečerni filmi v tekmovalnem programu. Letošnje leto so to vlogo prevzeli kitajski režiser Popo Fan, srbski režiser in igravec Stefan M. Mladenović in slovenska intermedijska umetnica in režiserka Valerie Wolf Gang.

Podelili so nagrado Rožnatega zmaja žirije, ki ga je letos prejel francoski film *Nož v srce* (ang. *Knife + Heart*), misteriozen in retronostalgičen kvirovski triler, ki nas ni razočaral. S svojo zgodbo ter vizualno in glasbeno podobo je za žirijo izstopal od vseh preostalih. Seveda pa je imelo glas tudi občinstvo. Letošnjega Rožnatega zmaja po izboru občinstva pa je prejel francoski film *Portret goreče mladenke* (ang. *Portrait of a Lady on Fire*), kjer smo dobili vpogled v intimen razvoj odnosa slikarke Marianne in zaročene portretiranke Heloise.

HOMOFOBNI NAPADI

NASILNEŽI NAPADLI KLUB TIFFANY

V Murski Soboti so septembra neznanci napadli Reneja Žuniča, ki je utrpel hujše telesne poškodbe. Razlog za nasilje naj bi bila homofobija. Le dva meseca kasneje so neznanci napadli kluba Tiffany in Monokel. Osebe kluba se je pred nasilneži zateklo v notranje prostore in zabarikadiralo vrata. Napadalci so hoteli priti do njih, razbijali so po hodniku in vratih, jih zmerjali in grozili: »Kje ste, pičke, pridite ven, pedri!« K sreči nihče ni bil fizično poškodovan. Še isti dan so člani kluba sklicali zbor skupnosti LGBTI ter njihovih zaveznikov. Zborovanja se je udeležilo preko 200 ljudi. Tukaj smo, ne gremo nikamor in ne bomo se pustili ustrahovati!

Številni napadi in homofobni incidenti so še vedno neprijavljeni. Na neprijavljanje incidentov v veliki meri vpliva strah pred neenako obravnavo oz. mnenje, da s samo prijavo ne bodo ničesar spremenili. Na napada so se odzvale tudi nevladne organizacije, ki so pristojne oblasti pozvale, naj primer homofobnega nasilja ostro obsodijo, in opozorile, da je treba primere homofobnega nasilja obravnavati z vso občutljivostjo glede na družbeno stigmatiziranost LGBTI oseb, ki se v Sloveniji še vedno soočajo z diskriminacijo, neenako obravnavo, zlorabami in nasiljem.

NAPAD TUDI NA HRVAŠKEM

V zadrskem klubu Opera so oktobra brutalno pretepli dva Američana, Ny/Zaviana Dozierja (24) in Keitha D. Rowa (25). Sprožena je bila policijska preiskava, njihov tiskovni predstavnik pa je povedal, da je pri pretepu sodelovalo več ljudi. Po prihodu na kraj dogodka so ugotovili, da sta žrtvi moška, ameriška državljanca, ki sta na plesišču *twerkala*, s čimer sta izkazovala svojo spolno usmerjenost, kar naj bi zmotilo napadalce. Med 8 in 10 napadalcev je Američana brcalo in pretevalo. Pomoč je poklicalo dekle, ki sta jo spoznala v klubu. Na srečo nista utrpela hujših telesnih poškodb in sta po napadu hitro okrevala.

Foto: Ny/Zavien Dozier - Facebook

ZATIRANJE SKUPNOSTI LGBT NA POLJSKEM

Kljub statistikam, ki prikazujejo, da je vse več Poljakov tolerantnih do skupnosti LGBT, temu ni tako, ko pride do poljskih politikov. Vse kaže, da Poljska na področju sovraštva in nasilja nad skupnostjo LGBT nazaduje. Okoli 30 poljskih občin se je namreč razglasilo za območja brez lezbijk, gejev ter biseksualnih in transspolnih oseb. Eden izmed časopisov je celo razdeljeval nalepke s prečrtano mavrično zastavo in napisom *območje brez LGBT*. Na paradi ponosa, ki so jo organizirali v mestu Białystok, so skrajne desničarske skupine sodelujoče napadle s steklenicami in kamni. Kljub povečanemu sovraštvu se tamkajšnja skupnost LGBT ne vda. V letu 2019 je parada ponosa potekala v 23 mestih, kar je več kot kadarkoli poprej. Jarosław Kaczyński, predsednik vladajoče stranke Zakon in pravičnost, je izjavil, da so LGBT osebe »grožnja poljski identiteti in narodu«, Elżbieta Kruk pa, da bo Poljska brez LGBT oseb. Poljske organizacije LGBT pristojne v Evropski uniji pozivajo k podpori pri boju za enakopravnost in proti sovražnemu govoru. V okrožju Lublin je vladni predstavnik Przemysław Czarnek lokalnim politikom, ki so glasovali za območje brez LGBT, izročil medalje. Poljski pravosodni minister pa je odredil preiskavo zoper Ikeo, saj naj bi ta odpustila zaposlenega, ki je izrazil svoja homofobna prepričanja.

10 LET TESTIRANJA

Ob 10. obletnici testiranja v društvu Legebitra sem se o vzpostavitvi testirne točke, pomenu testiranja v skupnosti in njihovih dosežkih pogovarjal z Mitjem Čosićem, vodjo testiranja. Mitja se je Legebitri pridružil kot prostovoljec, ustvarjal je Četrtkove dialoge, na Legebitri je vzpostavil Buddy program, nenazadnje pa je zelo aktiven tudi na področju zagovorništva pravic oseb, ki živijo s hivom.

Mitja, na Legebitri si že veliko let. Kako so se v tem času razvili programi s področja hiva?

Ko sem prišel na Legebitro, je društvo izvajalo program temeljne preventive, torej distribucijo kondomov, informativnih publikacij, izvajale so se aktivnosti osveščanja. Izvajalo se je že testiranje, prav tako zagovornišvo. Pot je bila takrat že začrtana, entuziazma in vizije takratnemu vodstvu ni manjkalo, a smo bili omejeni s sredstvi; za vsako stvar je na žalost potreben denar.

Šele leta 2015 je društvo s finančno injekcijo Norveškega finančnega mehanizma uspelo hiv program okrepiti, kar še posebej velja za dejavnost testiranja v skupnosti. Testiranje je bilo namreč pred prilivom norveškega denarja v negotovi situaciji, saj je bilo zelo težko zagotoviti dovolj sredstev za nemoteno zagotavljanje storitev. V okviru norveškega projekta smo pričeli z izvajanjem programa Buddy za podporo osebam s hivom, vzpostavili pa smo tudi partnerstvo z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo ter Kliniko za infekcijske bolezni in vročinska stanja.

Testiranje v skupnosti obeležuje 10. obletnico. Kako je prišlo do vzpostavitve skupnostne testirne točke v Sloveniji?

Med geji v Sloveniji je bilo testiranje na hiv precejšen tabu. Ljudi je bilo strah, nekateri se niso želeli testirati v zdravstvenih ustanovah, ker jih je bilo strah razkrivati svojo spolno usmerjenost in spolne prakse. Zato je Miha Lobnik želel po vzoru tujih testirnih točk v skupnosti tudi v Sloveniji začeti nekaj podobnega. Novembra 2009 je tako takratna ekipa izvedla prvo testiranje v klubu K4. V eni noči se je testiralo 50 obiskovalcev kluba in eden od njih je imel pozitiven rezultat testa na hiv.

Kako bi sploh definiral testiranje v skupnosti?

Definicij je kar nekaj. Lahko gre za testiranje v točno določeni skupini oziroma skupnosti oseb, testiranje izven zdravstva, testiranje, ki ga izvajajo laični izvajalci, torej takšni, ki niso zdravstveni delavci. Naše testiranje izvajamo med MSM, izvajalci pa smo vrstniški in laični (nemedicinski) izvajalci.

“Naša naloga je, da uporabnikom z osveščanjem omogočimo, da se informirano odločajo glede spolnosti, predvsem pa, da se s čim manj stresa testirajo.”

Zakaj pa je pomembno, da so svetovalci, ki delajo na testiranju, vrstniški in laični izvajalci?

Ker se na ta način bolj približamo tistim, ki se testirajo pri nas. Ker smo geji, imamo podobne navade ali izkušnje kot naši uporabniki, zato jih ne bomo gledali postrani zaradi njihove spolne usmerjenosti ali spolnih praks, ne bomo moralizirali ali jih strašili, da si bodo nakopali bolezen, če ne bodo v monogamnih odnosih. Naša naloga je, da uporabnikom z osveščanjem omogočimo, da se informirano odločajo glede spolnosti, predvsem pa, da se s čim manj stresa testirajo. Seveda bi poudaril, da to, da smo vrstniški in laični izvajalci, ne pomeni, da svoje delo jemljemo zlahka ali da nismo strokovni. Nenehno se izobražujemo in dodatno usposabljam. Imamo pa v ekipi tudi zdravstvene delavce; medicinske sestre, ki jemljejo kri, ker pač venskega odvzema krvi ne moremo opravljati sami. Imamo

zdravnico supervizorko, zdravnika, ki nam svetuje, pa tudi zunanje strokovno telo, ki ga sestavljajo najbolj eminentni strokovnjaki s področja spolno prenosljivih okužb v Sloveniji – infektologi, klinični mikrobiologi, epidemiologi. To posvetovalno telo nam je na voljo za razreševanje strokovnih vprašanj in za strokovno usmerjanje ekipe testiranja. Na ta način svojim uporabnikom zagotavljamo najkakovostnejše možne storitve.

Katere ključne rezultate testiranja v skupnosti bi izpostavil?

Velik dosežek je bila že sama vzpostavitev testiranja. To bil velik izziv, s katerim se je pred 10 leti spoprijel Miha Lobnik, saj je bilo treba premagati številne ovire, da se je njegova vizija uresničila. Potem je testiranje raslo, mi vsi pa z njim. Če se je v štartu testiralo enkrat mesečno na sedežu društva, se lahko zdaj uporabniki testirajo dvakrat na teden na sedežu društva, ob ponedeljkih in petkih. Mrežo testirnih točk smo razširili po celi Sloveniji. Tako poleg testiranja na sedežu društva v Ljubljani testiramo tudi v obeh gej savnah, to sta savni Gymnasivm in District35, testiranje izvajamo v klubu Tiffany, predvsem pa smo ponosni, da smo testiranje uspeli pripeljati v 10 mest po Sloveniji (Murska Sobota, Ptuj, Maribor, Celje, Slovenj Gradec, Brežice, Novo mesto, Radovljica, Nova Gorica ter Koper). V teh mestih se pojavljamo na 3–4 mesece, v savnah in v Mariboru pa testiranje poteka enkrat mesečno.

Vsako leto se pri nas testira vse več ljudi; če smo pričeli s 50 uporabniki v letu 2009, smo v letu 2018 testirali preko 1.300 uporabnikov in številke tudi v letošnjem letu naraščajo. Poleg tega smo uspeli v teh letih razširiti nabor preiskav, saj se poleg hiva pri nas uporabniki lahko testirajo tudi na sifilis, hepatitis B in C ter gonorejo.

V povprečju je pri nas vsako leto 12 odstotkov uporabnikov, ki se testirajo prvič v življenju, kar je veliko. Največji manko sicer opažamo predvsem pri starejših od 50 let. Teh po našem mnenju še ne zajamemo v zadostnem številu, kar je po svoje presenetljivo, saj so to ljudje, ki so bili v svoji mladosti v osemdesetih in zgodnjih devetdesetih letih intenzivno izpostavljeni osveščanju o aidsu. Ali niso več toliko spolno aktivni ali pa preprosto testiranje ni nekaj, kar bi se jim zdelo potrebno, tega ne vem. Včasih pride na test kdo, ki je že kar v letih in ki se ni še nikoli v življenju testiral. Kot dejavnost presejalnega testiranja na hiv smo najuspešnejši v državi. V letu 2018 je bila četrtnina vseh MSM in petina vseh oseb, ki so bili na novo diagnosticirani s hivom, na hiv testiranih na Legebitri. Uspešni smo tudi pri testiranju na sifilis in gonorejo.

Z uspehom misliš na veliko prepoznanih okužb?

Tako je. Sicer bi se lahko našel kdo, ki bi trdil, da bi bil uspeh, če okužb sploh ne bi bilo. V realnem svetu seveda stvari ne funkcionirajo tako. Ljudje seksajo in pri seksu se lahko kaj tudi prenese. Sploh gonoreja in sifilis se z izjemno lahkoto preneseta pri tistih oblikah seksa, kjer kondom ni ravno pogosto uporabljen, recimo pri oralnem seksu. Zato je testiranje tako pomembno. Če se kdo že okuži, se okužbo prepozna, osebo pa usmeri v zdravstvo, kjer se pozdravi.

Omenjal si že sodelovanje s stroko. Pri testiranju sodelujete s partnerji, med drugim z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske univerze v Ljubljani. Je to edini partner?

Že od samega začetka sodelujemo z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, ki za nas izvaja laboratorijske preiskave in je naš

“Ljudje seksajo in pri seksu se lahko kaj tudi prenese. Sploh gonoreja in sifilis se z izjemno lahkoto preneseta pri tistih oblikah seksa, kjer kondom ni ravno pogosto uporabljen, recimo pri oralnem seksu.”

programski partner. Sodelujemo pa še s Klinikom za infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana, s katero sodelujemo pri vključevanju oseb s pozitivnim rezultatom presejalnega testa na hiv v nadaljnje preiskave. Sodelovanje z zdravstvom je ključnega pomena za naše uspešno delovanje. S tem zglednim sodelovanjem smo lahko vzor ostalim partnerstvom med civilno družbo in zdravstvom na področjih drugih bolezni.

Številna, predvsem zahodnoevropska mesta že opažajo upad novih diagnoz hiva. Kako je s številkami pri nas?

Najprej bi opozoril, da obstaja razlika med novimi okužbami in med novimi diagnozami okužb. Pri nekaterih ljudeh je namreč diagnoza lahko postavljena šele leta po okužbi. No, pri nas je že tretje leto vedno manj novih diagnoz. Najverjetneje je tudi manj okužb, saj se obseg testiranja ne zmanjšuje. Ta uspeh je posledica kombinirane preventive, predvsem – kot poudarijo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje – izboljšanje kulture testiranja in dostopnosti testiranja med MSM. Testiranje je namreč najbolj učinkovit preventivni ukrep, saj se osebe s prepoznano okužbo pričnejo zdraviti, z zdravljenjem

pa se koncentracija virusa pri posamezni osebi tako zniža, da hiva ne more prenesti naprej. Za izboljšanje kulture testiranja in dostopnosti testiranja pa smo v veliki meri zaslužni ravno na Legebitri z edinim programom testiranja za MSM v Sloveniji. Naši uporabniki se zdaj veliko pogosteje in bolj redno testirajo, kot so se še pred nekaj leti.

Zaupanje je pri izvedbi tovrstne storitve ključno. Se ti zdi, da vam uporabniki zaupajo?

Glede na to, da število testiranih vsako leto raste, bi lahko sklepal, da nam ljudje zaupajo. Tudi v evalvacijah o zadovoljstvu nas ocenjujejo s sami lepimi ocenami. Povprečje je vedno tam nekje med 4,8 in 4,9. Kar nekaj naših uporabnikov je hiv pozitivnih in se pridejo k nam testirati na druge okužbe. Zavedamo se, da je vsaj prvič težko spregovoriti o hiv statusu, zato zaupanje teh uporabnikov še posebej cenimo.

Seveda se vedno najde kakšna oseba, ki ni najbolj zadovoljna, se pa trudimo, da se pri nas dobro počutijo vsi. Najpogostejše pritožbe gredo na račun gneče ob ponedeljkih in dolgega čakanja na rezultate. Vse se da seveda lepo pojasniti. Kar se čakanja na rezultate tiče, ti seveda niso odvisni od nas, temveč od laboratorijev, kjer izvajajo laboratorijske preiskave oddanih vzorcev. Nekaterih preiskav ne izvajajo vsak dan, pri drugih, na primer za gonorejo, je zaradi metode preiskave na rezultate potrebno čakati 3 dni. Tako da je nemogoče, da bi bili rezultati prej. Seveda obstajajo tudi hitri testi, a pri teh je diagnostično okno veliko daljše in možnost lažno negativnih rezultatov večja. Po drugi strani pa nam laboratorijske preiskave dela najboljši laboratorij v Sloveniji. Gneča nastaja v največji meri zaradi

VEČ KOT 1300 UPORABNIKOV

premajhnih oziroma neustreznih prostorov, kjer izvajamo testiranja. Če bi imeli prostore, kjer bi lahko vsak dan potekalo testiranje, teh težav ne bi imeli. A spet pridemo do denarja, ki ga nikoli ni dovolj za vse potrebe.

Ko sva že pri denarju, testiranje je v vsem tem času za uporabnike brezplačno. Marsikdo ne ve, da testiranje kljub vsemu nekdo plača. Kdo pravzaprav financira program, teste in vloženo delo?

Res je. Testiranje je za naše uporabnike povsem brezplačno. V želji po čim širši dostopnosti testiranja za naše uporabnike smo strošek testov prevzeli nase, saj bi jih takšno testiranje s toliko različnimi preiskavami kar precej stalo. Teste in stroške dela torej plača Legebitra, ki sredstva pridobi na razpisih,

v kar je vložena veliko dela. V preteklosti so nas podpirali različni financerji, zdaj nas financirata Ministrstvo za zdravje in Mestna občina Ljubljana; slednja nam poleg tega omogoča tudi uporabo prostorov na Trubarjevi. Delovanje društva pa podpirata tudi ŠOU in FIHO. Pri stroških testov so zelo razumevajoči tudi na Inštitutu za mikrobiologijo.

Koliko oseb je potrebnih, da testiranje poteka nemoteno?

V ožji testirni ekipi smo 3 zaposleni svetovalci in dve medicinski sestri, brez katerih bi bilo izvajanje testiranja nemogoče. Sicer pa širša ekipa vključuje še nekaj ljudi (1 prostovoljec, 2 zunanja sodelavca in 2 zaposleni), ki pripomorejo, da testiranje poteka nemoteno.

“Testiranje je za naše uporabnike povsem brezplačno. V želji po čim širši dostopnosti testiranja za naše uporabnike smo strošek testov prevzeli nase, saj bi jih takšno testiranje s toliko različnimi preiskavami kar precej stalo.”

Pogovori o seksu so v družbi še vedno nekakšen tabu. Je tako tudi v svetovalnici z uporabniki?

Tisti, ki nas obiščejo prvič, so morda še nekoliko sramežljivi in bolj previdni. Medtem ko se stalne »stranke« že bolj sproščeno pogovarjajo o svojih spolnih praksah. Povedo, da uporabljajo rekreativne droge pri seksu, prakticirajo bolj nevsakdanje spolne prakse ipd. Lahko bi rekli, da smo svetovalci že slišali za vse, tako da nas noben odgovor ne preseneti več. Tudi pri številu spolnih partnerjev ne. Sicer pa smo mi tu zato, da testiramo, ne moraliziramo. Moraliziranje pri preventivi je kontraproduktivno. Ljudje naj v seksu uživajo, saj je seks nekaj lepega.

Poleg testiranja v okviru hiv programa izvajate tudi druge storitve. Jih lahko na kratko predstavite?

Izpostavil bi podporo in zagovorništvo za osebe, ki živijo s hivom. Na področju zagovorništva dosegamo lepe uspehe, saj smo uspeli v sodelovanju z zdravstveno stroko doseči nekatere pomembne premike na področju varstva pravic oseb s hivom. Ena taka zadeva je omejitev vpogleda v podatek o izdanih zdravilih za zdravljenje hiva. Prej so imeli dostop do tega podatka številni zdravstveni delavci, zdaj pa ima načeloma vpogled le izbrani družinski zdravnik, kar zmanjšuje možnost diskriminacije v zdravstvu. Druga zadeva je ukinitvev omejitev pri izdaji dragih zdravil. Zdravila za hiv se od spomladi 2017 namreč izdajajo zgolj za obdobje enega meseca, kar je osebam s hivom povzročilo precej nevšečnosti pri zagotavljanju neprekinjene terapije. S podporo infektologov in Komisije za medicinsko etiko Republike Slovenije smo zato na ZZS naslovili pobudo, da se omejevanje izdaje zdravil ukine. S pobudo smo bili uspešni, v prihodnje

se osebam s hivom ne bo več treba ukvarjati z vsakomesečnimi nepraktičnimi izleti do lekarn. Omenil bi še primer osebe, ki je bila zaradi hiva diskriminirana pri dostopu do zobozdravnika. Pomagali smo ji s pravnimi nasveti in pri iskanju odvetnika. Ta oseba je nato tožila stomatologa in na sodišču tudi zmagala. To je bila velika in pomembna zmaga za pravice oseb, ki živijo s hivom. Kot član Komisije za aids pri Ministrstvu za zdravje skrbim, da sta Komisija in Ministrstvo redno obveščena o problematiki diskriminacije oseb s hivom in drugih ranljivih skupin.

“Moraliziranje pri preventivi je kontraproduktivno. Ljudje naj v seksu uživajo, saj je seks nekaj lepega.”

Kakšni so vaši načrti za prihodnje obdobje?

Pričelo se je novo obdobje financiranja 2020–2022. Uspeli smo uvesti dodatni termin testiranja v Ljubljani. Dodali smo novo preiskavo, tako se bodo lahko uporabniki sedaj testirali tudi na prisotnost gonoreje v sečnici. Ponudili jim bomo kar 4 dodatne svetovalnice. Ena izmed teh je vrstniška kemseks svetovalnica za vse, ki prakticirajo kemseks, želijo zmanjšati uporabo, prenehati ali pa samo iščejo dodatne informacije in materiale za zmanjševanje škode. Druga svetovalnica je splošna svetovalnica za spolno prenosljive okužbe, namenjena informiranju o možnostih prenosa, zdravljenju okužb in zaščiti. PrEP svetovalnica za tiste, ki bi se želeli bolje informirati o PrEP u, ter HIV+ svetovalnica, namenjena osebam, ki živijo s hivom. Še vedno bo na voljo SOS PEP linija, namenjena

informiranju in lažšanju dostopa do PEP-a. Vse to bomo realizirali. Imeli smo še večje načrte, a želje so žal vedno večje od zmožnosti. Želeli bi si uvesti še nekatere dodatne teste, imeti nove, lepe prostore, več terminov testiranja in zaposliti še dodatne sodelavce, saj je dela vedno več. Kot sem že omenil, smo v veliki prostorski stiski, saj so prostori majhni, delimo pa si jih z Legebitrinim mladinskim centrom. Smo pa veseli, da smo s testiranjem tako uspešni. Tako je lansko leto Svetovna zdravstvena organizacija naš program testiranja izbrala kot primer dobre prakse v evropski regiji.

Kako pa si zadovoljen s svojim delom in dosežki na Legebitrinem hiv programu, kjer si najprej deloval kot prostovoljec, potem pa kot zaposleni?

To delo mi je omogočilo, pa naj se sliši še tako izrabljeno, izjemno osebnostno in profesionalno rast. Pred zdaj že davnimi leti, ko sem kot prostovoljec prišel na Legebitro, sem s seboj prinesel navdušenje in predanost, ki me vse do danes nista zapustila. Hvaležen sem Mihi Lobniku, ki mi je takrat praktično dal proste roke pri oblikovanju novih vsebin s področja hiva ter me pri tem delu močno podpiral in marsičesa naučil. Hvaležen sem, da sem imel priložnost delati in še vedno delam z izjemnimi ljudmi, tako znotraj kot izven Legebitre. In vesel sem zaupanja uporabnikov, ki se vedno znova vračajo.

Katera izkušnja se te je najbolj dotaknila?

Bilo jih je veliko, a najverjetneje fant, ki je imel aids in se je za las izognil smrti. Bil je neverjetno pogumen. Težko si je predstavljati, da se lahko dandanes zgodi kaj takšnega, a to je samo dokaz, kako zelo pomembno in relevantno delo opravljamo.

Kdaj si se nazadnje testiral?

Testiraj se na tri do šest mesecev.

Brezplačno in zaupno svetovanje ter testiranje na:

hiv

sifilis

hepatitis B in C

gonorejo

Univerza v Ljubljani | Medicinska fakulteta
INŠTITUT ZA MIKROBIOLOGIJO IN IMUNOLOGIJO

Testiranje v skupnosti poteka v okviru programa Odziv na hiv, ki ga izvaja DIC Legebitra v partnerstvu z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Za vsebino je odgovorno izključno DIC Legebitra. Program Odziv na HIV financirata Ministrstvo za zdravje RS in Mestna občina Ljubljana. Delovanje ter programe in projekte Društva informacijski center Legebitra sofinancirata Studentska organizacija Univerze v Ljubljani in Fundacija financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji - FIHO. Stališča organizacije ne izražajo stališč FIHO.

TVOJ BUDDY

Podpora za osebe s hivom

Osebno, spletno ali telefonsko
svetovanje in podpora

Druženje

Pomoč v primeru diskriminacije

Praktični napotki, informacije in pomoč

Za več informacij

nas pokliči
030 478 578

nam piši
buddy@legebitra.si

anonimno in zaupno

KAJiščeš.si/buddy

DAROVANJE KRVI PRI MOŠKIH, KI IMAJO SPOLNE ODNOSE Z MOŠKIMI

V Sloveniji moški, ki imajo spolne odnose z moškimi, ne morejo oz. naj ne bi smeli darovati krvi. V praksi je to drugače; nekateri se na omejitve ne ozirajo. Primernost krvodajalca za darovanje krvi pri nas določa Pravilnik o strokovno medicinskih pogojih za odvzem krvi, ki je skladen z Zakonom o preskrbi s krvjo. Darovanje krvi ni prepovedano za vse istospolno usmerjene. Zavod RS za transfuzijsko medicino na svojem spletišču pojasnjuje, da je tvegano spolno življenje, in ne sama homoseksualnost, razlog, da se moški, ki imajo istospolne odnose z moškimi, uvrščajo v skupino ljudi, ki ne morejo darovati krvi. V skupini, ki ji je onemogočeno darovanje krvi, so še osebe, ki živijo s HIV, in njihovi spolni partnerji, ljudje, ki so si kadarkoli vbrizgavali droge, in tisti, ki za spolne odnose prejema plačilo in/ali drogo. Krv prav tako ne morejo darovati okuženi z virusom zlatenice (hepatitis B in C) ter osebe, ki so bivale, bile operirane ali prejele transfuzijo krvi v Veliki Britaniji ali na Irskem med letoma 1980 in 1996, in sicer zaradi »bolezni norih krav«. Enako velja za ljudi, ki so jim presadili možgansko ovojnico ali očesno roženico oziroma so bili zdravljeni z rastnimi hormoni človeškega izvora.

Specifično spolno vedenje, in ne sama homoseksualnost, je razlog, ki uvršča moške, ki so imeli spolne odnose z moškimi, v skupino s povečanim tveganjem. »Razlog za odklonitev krvodajalca – ne glede na njegov spol – je tvegano spolno vedenje, pri katerem je možna okužba in s tem prenos bolezni, ki se prenaša s krvjo,« so še dejali na Zavodu.

Tvegano spolno vedenje se preverja z medicinskim vprašalnikom; na podlagi posameznikove anamneze in pogovora ocenijo primernost krvodajalca za darovanje krvi.

Ženske, ki imajo spolne odnose z ženskami, niso opredeljene kot posebna kategorija, saj med njimi ni tako agresivnega spolnega kontakta, pojasnjujejo na Zavodu. Po trenutni ureditvi lezbijke, ki nimajo tveganega spolnega življenja, lahko darujejo kri.

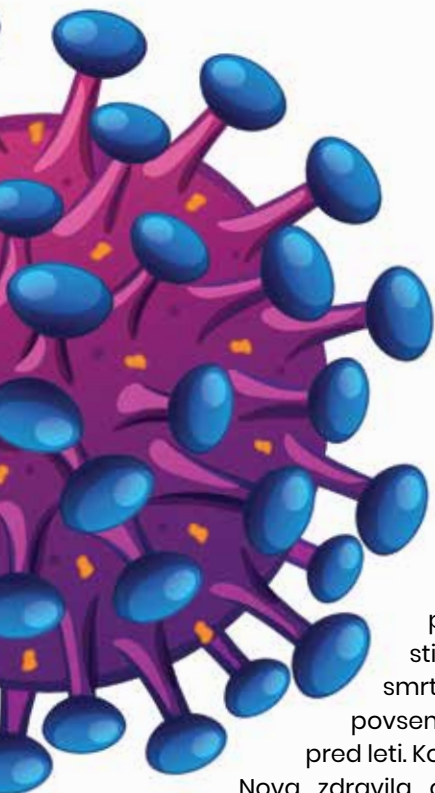
V Evropi nova pravila

V številnih evropskih državah so se pravila na tem področju že spremenila. Pod določenimi pogoji je dovoljeno darovanje krvi moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi. Pogoj, ki ga države navajajo, je, da mora od zadnjega spolnega odnosa do dneva odvzema krvi miniti med 3 in 12 mesecev (odvisno od države). V Evropi tako le še peščica držav prepoveduje darovanje krvi MSM, med njimi je zaenkrat tudi Slovenija. Evropske države s popolno prepovedjo so še Avstrija, Hrvaška, Danska, Grčija, Islandija, Litva, Turčija in Ukrajina.

V Sloveniji so spremembe meril za izbor krvodajalca še v pripravi. Prihodnje leto bodo predvidoma začela veljati nova merila, ki bodo temeljila zgolj na tveganem spolnem vedenju. Odklon bo tako le časovno omejen – krvodajalec bo lahko daroval kri po določenem obdobju, prepovedi pa ne bo več, je v izjavi za Razkrinkavanje.si pojasnila strokovna direktorica ZTM Polonca Mali.

Kolikšno bo diagnostično okno v Sloveniji, za zdaj še ni znano. Denimo v Veliki Britaniji lahko moški, ki imajo istospolne odnose, darujejo kri tri mesece po zadnjem spolnem odnosu.

Posodobljena pravila bodo predvidoma vključevala zgolj oceno tveganja za okužbo in prenos bolezni, ki se lahko prenaša s krvjo, ne bodo pa omejevala krvodajalcev glede na njihov spol in spolno usmeritev.

HIV *več kot le* *infekcijska bolezen*

Humani virus pridobljene imunske pomanjkljivosti (HIV) je bil odkrit leta 1983 in takrat se je začelo dolgo potovanje proti obvladovanju in končanju epidemije. Zelo malo smo vedeli o virusu, prevladovala je strašna stigma in strah pred nalezljivo smrtjo. Dandanes je HIV/aids povsem nekaj drugega, kot je bil pred leti. Kot da bi šlo za drugo bolezen.

Nova zdravila oziroma režimi zdravljenja, ki so neprimerno bolj prijazni do oseb s HIV (ena tableta dnevno, odlična toleranca), sočasno pa tudi neprimerno bolj učinkoviti in varni, nova spoznanja glede prenosa virusa, kombinirana preventiva in vse boljše izobraževanje in informiranje ključnih populacij (predvsem moških, ki imajo spolne odnose z moškimi – MSM) ter splošne populacije (zmanjševanje stigme in diskriminacije) so najpomembnejši razlogi za optimizem. Naše vsakodnevno klinično delo, raziskave in vpliv na spremembe odnosa družbe do oseb s HIV – vse to je usmerjeno k našim varovancem, da bi postal virus vse manj pomemben del njihovega življenja in da bi zaradi te bolezni živeli čim manj obremenjeno. Vendar pa kaže, da smo veliko lažje dosegli nezaznavnost virusa v krvi kot eliminacijo stigme v naših glavah.

Za uspešno preprečevanje in obvladovanje HIV/aidsa je zelo pomembno dobro sodelovanje med kliniki, epidemiologi in nevladnimi organizacijami oziroma skupnostmi. Naši skupni cilji so, da v Sloveniji prepoznamo čim več oseb s HIV, ki ne vedo za svojo okužbo (ocenjujemo, da je takih približno 20 %), da popolnoma preprečimo nove okužbe, da eliminiramo prenos okužb z mater na novorojence, da dosežemo ničelno toleranco glede stigme in diskriminacije v zdravstvu ter v celotni družbi in da zagotovimo dolgoročno učinkovito in varno zdravljenje ter vsakršno skrb za osebe, ki živijo s HIV.

Ob rednem vsakodnevnem jemanju zdravil je HIV/aids postal kronična obvladljiva bolezen. Oseba, ki se začne zdraviti pri dvajsetih letih, lahko pričakuje, da bo

praznovala svoj 78. rojstni dan. Ključno pri zdravljenju je, da je zdravilo učinkovito, da se ga dobro prenaša (dobra toleranca), da je dolgoročno varno (neželene učinki), da ne pride do razvoja odpornosti in da nima veliko součinkovanj z drugimi zdravili. Sodobna zdravila imajo veliko teh lastnosti. Poleg temeljnega namena, da dosežemo nezaznavnost virusa v krvi, je pomembna predvsem kvaliteta življenja. Naša populacija oseb, ki živi s HIV, se stara zaradi naravnega staranja (ne umirajo več zaradi neobvladane okužbe) ter zaradi nekoliko pospešenega pojavljanja bolezni, ki so značilne za starejše življenjsko obdobje (komorbidnosti). Staranje je pospešeno zaradi samega virusa, ki pospešuje procese ateroskleroze in lahko okvari različne organe, ter zaradi dolgoročnih toksičnih učinkov protiretrovirusnih zdravil. Pomembno je, da izberemo zdravila, ki imajo najmanjši vpliv na pojav komorbidnosti, kot so srčno-žilne bolezni, okvare ledvic, jeter, kosti itd. Posledično oseba potrebuje tudi manj drugih zdravil, npr. proti holesterolu, visokemu krvnemu tlaku itd. (polifarmacija), in tako je manj priložnosti za součinkovanje zdravil. Sodobne učinkovine imajo veliko teh lastnosti; mednje sodijo predvsem zaviralci integraze ter nov nukleotidni zaviralec reverzne transkriptaze. Vedeti pa moramo, da imajo vsa zdravila neželene učinke in da nas le-ti lahko presenetijo šele čez vrsto let. Tako se lahko tudi pri najnovjših zdravilih včasih pojavijo utrujenost, nespečnost, glavobol in podobno, pozorni pa moramo biti tudi na porast telesne teže, ki je lahko povezan z novimi zdravili. Pri pojavu tovrstnih težav je vedno potreben pogovor z zdravnikom.

Osnovno pravilo v medicini je: »Bolje je preprečevati kot zdraviti.« Zato je temeljna preventiva še vedno na prvem mestu: zaščiteni spolni odnosi, poznavanje partnerja (testiranje), zmanjševanje števila partnerjev, zavedanje o nevarnostih rekreacijskih drog itd. Vendar žal vse to ni dovolj, zato smo v zadnjih letih razvili številne dodatne preventivne strategije. Enako kot so zdravila pomembna za zdravljenje, so pomembna tudi za preprečevanje okužbe; zdravljenje je najboljša preventiva. Osebe, ki se učinkovito zdravijo in imajo nezaznaven virus v krvi, ne prenašajo virusa na druge; nezaznavnost je neprenosljivost (N = N). Treba je predvsem bolje informirati ključne skupine (predvsem MSM) in splošno populacijo, kdaj je pomembno, da

oseba opravi testiranje. Zgodnje odkrivane okužb in zgodnje zdravljenje je v praksi najpomembnejša preventivna strategija. Pomembno je tudi bolj učinkovito informiranje in razkrivanje oseb, ki so izvor okužb in tega ne vedo. To pa ni enostavno, ker so osebe z novo odkrito okužbo vedno v strahu, da se bodo razkrile. Veliko je tudi t. i. samostigme oziroma ponotranjene stigme okuženih. Osebam z novo odkrito okužbo vedno predlagamo, da si začasno izposodijo pametni telefon in pošljejo informacijo vsem intimnim partnerjem, ki bi bili lahko okuženi. Vsi v zdravstvu in zunaj zdravstva se moramo torej bati predvsem oseb, ki ne vedo za svojo okužbo. Slovenci se še vedno premalo testiramo na HIV, to velja predvsem za ključne skupine, še posebno za MSM. Najboljši nasvet je: če pomislite, da bi bili lahko okuženi, se pojdite testirat. Ostalo bomo storili mi.

Pomembno je, da tudi ljudi, pri katerih testiranje ne pokaže okužbe, ne prepustimo samih sebi, ampak nadaljujemo s preventivo. Imamo več možnosti – opozorimo jih na temeljno zaščito. Če so imeli zelo tvegan spolni odnos in pridejo do nas v roku 72 ur, jim lahko ponudimo možnost krajšega, štiritedenskega zdravljenja po izpostavitvi (ang. *Post-Exposure Prophylaxis*, PEP). Vse bolj pa se uveljavlja preventivno zdravljenje, ki preprečuje morebitno okužbo z virusom HIV (ang. *Pre-Exposure Prophylaxis*, PrEP). V Sloveniji imamo od lanskega avgusta projekt, ki ga sofinancirata Agencija za raziskovalne dejavnosti in Ministrstvo za zdravje; vanj smo vključili 70 oseb, ki so v Sloveniji najbolj izpostavljene. To so predvsem MSM, ki imajo več partnerjev, imajo nezaščitene receptivne analne odnose, pogosto uživajo alkohol ali rekreativne droge, so že imeli spolno prenosljive okužbe. Vsi, ki smo jih vključili v raziskavo, prejema zdravilo, ki ob rednem uživanju prepreči okužbo s HIV. Pomembno je, da smo tovrstne osebe pridobili v raziskavo, ki traja dve leti, in dobili možnost, da jih v tem obdobju opozarjamo na HIV in druge spolno prenosljive okužbe, ki jih tudi spremljamo in po potrebi zdravimo. Skušamo vplivati na spremembo vedenja.

Nova znanstvena spoznanja, da nezaznavnost pomeni tudi neprenosljivost (N = N), so zelo pomembna za celotno družbo, ker za ljudi ni več razloga za strah, da se bodo okužili od prepoznanih in zdravljenih oseb. Ključna informacija je, da stigma ni več potrebna. Ni nobenega racionalnega razloga! Je ostanek preteklosti oziroma neznanja. Enako velja v zdravstvu. Nezaznavnost virusa v krvi ter splošni previdnostni ukrepi, ki so zlati standard ravnanja vsakega zdravstvenega delavca, zanesljivo varujejo zdravstvene delavce pred okužbo. Če ravnajo drugače, je to zaradi neznanja, in najbolje bi bilo, da gredo ponovno na študij na Medicinsko fakulteto.

Vojno proti HIV/AIDSu bomo dobili šele, ko bomo dobili vse bitke proti stigmati in diskriminaciji oseb, ki živijo s HIV.

**Prof. dr. Janez Tomažič, dr. med.,
Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja,
UKCL, Medicinska fakulteta, UL**

Osebe, ki živijo s HIV, so bile dolgo zaznamovane s hudim strahom: strah pred bolečinami, umiranjem in smrtjo; strah pred socialno smrtjo zaradi nevzdržne stigme in diskriminacije (doma, med prijatelji in v službi); strah, da ne bo kdo izvedel za njihovo okužbo (to je še danes največja težava, a povsem nepotrebna, ker osebe, ki se učinkovito zdravijo, nikogar ne ogrožajo); strah, da bo njihova življenjska doba krajša; strah pred zdravili oziroma »kemijo«, da jim bo uničila jetra, ledvice; strah, da ne bodo koga okužili; strah, da ne bodo mogli imeti otrok, da bodo ostali samski; strah pred obiski pri različnih zdravnikih (npr. zobozdravnikih) itd. Večino tovrstnih strahov smo v vseh letih našega poslanstva uspeli omejiti, ves čas pa moramo izobraževati in informirati vse prebivalstvo, saj je znanje moč, ki omogoča bolj strpno sobivanje vseh v družbi, še posebno pa številnih ranljivih skupin. Naš naslednji cilj je ozdravitev, vendar se ta cilj, kot kaže, vse bolj odmika v prihodnost ... Naš bližnji cilj pa je generacija brez HIV.

Objavo strokovnega članka je omogočilo farmacevtsko podjetje MSD, d.o.o.

ZAKAJ NAMA SEKS NI VEČ UŽITEK?

KO SEKS POSTANE OPRAVILO, PARTNERSTVO PA RUTINA,
KI GA RAZDIRAJO IZČRPAVAJOČE PSIHOLOŠKE IGRE

Foto: Alberto Lopez - Twenty

Čudovit poletni večer, tik pred sončnim zahodom. Diši po borovcih. Rahlo valovanje morja ustvarja prijeten šum, medtem ko ležiš na brisači. Zaslliš svoje ime. Iz morja te kliče on: »Pridi še ti!«

A morje ni tako čudovito, kot se zdi. Večer je in morda je morje že premrzlo. V njem plavajo meduze in te lahko opečejo. Zaliv je poln morskih ježkov, ki kar čakajo, da stopiš nanje. In da ne omenjam tistega strupenega morskega pajka, ki se skriva v pesku.

Te meduze, morski ježki in morski pajki pa niso samo spolno prenosljive okužbe, o katerih ponavadi pišemo. So naši občutki, ki nam preprečujejo, da bi v seksu ali partnerstvu uživali.

Manj seksa ni znak, da je z vezo nekaj narobe

Užitek ni povezan s pogostostjo. Za to, da se količina seksa v partnerstvu zmanjša, obstaja povsem evolucijska razlaga, ki je našim praprednikom omogočila večjo biološko raznovrstnost, pogosta pa je tudi v živalskem svetu. Če smo izpostavljeni vedno isti stimulaciji, se vznurjenost zmanjša in sčasoma postane navada. Podobno je v partnerstvu. Zmanjšanje seksualne privlačnosti zato ni znak, da je z vezo nekaj narobe. Bolj je pomembno, kako to dojamemo in kako se s partnerjem o tem pogovorimo.

Več stresa in telefona, manj seksa

Življenje ne teče vedno kot po maslu. Vsakodnevne obveznosti in skrbi nam preprečijo, da razmišljamo o

»tukaj in zdaj«. Ko nas kaj skrbi, se počutimo, kot da smo fizično in časovno nekje drugje, zato zmanjka časa za romantiko in dotike, seks pa se omeji na rutino ali zamre.

Nasploh ugotovitve kažejo, da seksamo manj. »Krivce« najdemo v tesnobnosti, drogah in alkoholu, depresiji, socialnih omrežjih, pametnih telefonih, igranju igrice, karierizmu, samopodobi, pomanjkanju spanja. In tudi v pornografiji.

Pornografija: don't try this at home*

O pornografiji se sicer suče veliko nasprotujočih si mnenj. Zaskrbljeni so tisti, ki vidijo spolnost predvsem kot reprodukcijski instrument in pornografijo kot vir odvisnosti. Liberalnejši pogled pornografijo vidi kot (večinoma) neškodljivo fantazijo brez negativnih posledic za uporabnika, njegov partnerski odnos ali okolico.

Pomembno pa je poudariti, da je pornografija – profesionalna ali amaterska – nerealističen prikaz spolnosti, kjer manjka opozorilo *»ne poskušajte tega doma«. Primerjal bi jo s filmi in socialnimi omrežji, ki slikajo idealno podobo realnosti, ki je daleč od resnice. V pornografskih filmih so partnerji igralci. Mi vidimo samo njihov nastop in telesno podobo, njihovih občutkov pa ne poznamo. Zavedanje, da je temu tako, je odrasel odnos do pornografije, kar posledično pomeni tudi bolj pozitiven odnos do seksa in do lastnega telesa.

Ob množici opozoril, da je seks zdravstveno tveganje, je razumljivo, da se pri nekaterih pojavi strah pred fizično spolnostjo. Zato se zatečejo v virtualna okolja, bodisi v enostransko pornografijo ali dvostransko sekstanje, kjer ne vidijo tveganj in se lahko kadarkoli varno umaknejo. Živ odnos prinaša številne pozitivne učinke, zato je strah smiselno nasloviti – ga sprejeti, se o njem s (potencialnim) partnerjem pogovoriti ter pri tem poskrbeti za metode varnejše spolnosti. Če tudi to ni uspešno, smo ti na Legebitri vedno na voljo za pogovor.

Trojček ali večerja s partnerjem

Na dolgoživost partnerstva in seksualne privlačnosti pomembno vpliva uvajanje novosti v odnos. Nekateri najdejo rešitev v ljubimcu ali pa odprejo vezo in tako poskrbijo za dražljaje in potrditve. Seks je namreč eden od načinov, kako prejemo pozitivne potrditve – da smo (še) komu privlačni ali pa da lahko koga zadovoljimo. Odločitev o odprtju veze je stvar vrednot partnerjev. V tem primeru odprta komunikacija in jasno zastavljena pravila odnosa omogočata ohranjanje zdravja in primarnega partnerstva.

Če je partnerjema pomemben monogamen odnos, je tu še cela paleta novosti, ki lahko ohranjajo partnersko

strast. Nov položaj, igračka, lokacija ali čas. Luč ali brez nje. Glasba. Dovoljenje, da partnerja pogledata še koga drugega. Ali pa preprosto kaj neseksualnega – nova skupna aktivnost, drugače preživet dan, lončarski tečaj po zgledu filma Duh s Patrickom Swayzejem in Demi Moore, vikend oddih ali dopust. Morda domača žival, nova jed, igra ali film. Vsi ti dražljaji in vznemirljive aktivnosti pozitivno vplivajo na odnos med partnerjema in ohranjajo ogenj strasti. Skupne aktivnosti partnerstvo ojačajo in to je pot do večje fizične bližini in intimnosti.

Pravo intimo dosežemo, ko smo iskreni do sebe in partnerja

Gradnja odnosa terja iskreno in odkrito komunikacijo ter avtentično čustveno intimnost. Dosežemo jo takrat, ko lahko brez zadržkov povemo, kako se resnično počutimo in kaj si mislimo, vendar brez obtoževanja. »Ti si me razjezil,« ne sodi v sfero intime. Pa ne zaradi jeze, ki je drugim enakovredno čustvo, ampak zaradi prelaganja odgovornosti za naša čustva na partnerja.

Stephen Karpman, avtor Karpmanovega dramskega trikotnika, navaja tri razloge, da bodisi pari bodisi samski posamezniki odpišejo seks: strah, odpor in odločitev »nikoli več«. Do te odločitve pride enostransko, brez komunikacije s partnerjem. Zato je ves čas prisotna napetost in neizgovorjeno še naprej razdira odnos.

Strah

Strah nas je lahko, da bi nekoga psihično ali fizično ranili ali da nam bo to storila druga oseba. Če je denimo seks grob, nam pa to ne ustreza, se bomo takšnemu seksu izogibali. Vir strahu je lahko tudi nespretna komunikacija enega od partnerjev – če se pogosto jezi ali pa nas je strah, da nismo dovolj dobri zanj.

Odpor

Odpor se razvije zaradi telesnih razlogov. Če imamo v glavi naslikano idealno podobo moškega, bomo ob nekom, ki odstopa od tega ideala, čutili odpor. To se lahko zgodi bodisi pri iskanju partnerjev bodisi če se partner fizično spremeni (se zredi, shujša ...). Razlog za to je v izoblikovanem prepričanju, da lahko samo idealen partner potrdi našo lastno vrednost ali nas pripelje do užitka. S tem pa si zmanjšamo možnost dolgoročnega in kvalitetnega partnerstva. Takšni »idealisti« pogosto ostanejo samski, saj ne znajo ugotoviti, zakaj se tako težko povežejo z nekom, ki samo malo odstopa od ideala. Lahko pa ta odpor do »nepopolnih« skriva le naše nezadovoljstvo do lastnega telesa.

Vir odpora je tudi v prepričanjih o seksu. Če kdo izhaja iz konzervativnejših okolij, kjer seks velja za nekaj slabega,

celo gnusnega, lahko to vpliva na spolnost, še toliko bolj pri homoseksualnem seksu. Lahko pa imamo tudi takšna prepričanja o svojem telesu in ga skrivamo, kar spet pomeni, da se spolnosti izogibamo.

Tudi vedenje partnerja lahko povzroči odpor. Če nas partner ves čas spravlja v neprijeten položaj, če se počuti prevaranega (ali pa je dejansko prevaran), skrivaj razmišlja o prevari ali pa ob začetku skupnega življenja pridejo na plan tiste manj prijetne strani osebnosti, to še poveča odpor. Različen odnos do oblačil, higiene, kajenja, pitja ali drog prav tako vpliva na dojetanje privlačnosti partnerja.

Nikoli več!

Vsi občutki, ki niso skomunicirani, se skladiščijo. Ko jih je preveč, eden od partnerjev enostransko sklene: »Z njim ne bom nikoli srečen.« Preprosto obupa, ne verjame več, da bo lahko odnos še kdaj zabaven, ljubeč in tak, kot ga želi. Lahko ostane v tej vezi ali pa zapusti partnerja; in če je (edini) razlog menjave nivo seksualne privlačnosti, bo kmalu ugotovil, da se mu bo zgodba ponavljala v nedogled. Spet bo iskal nove partnerje, ki bodo sčasoma postali manj zanimivi.

Lahko sprejme celo še bolj radikalno »nikoli več« odločitev – da ne bo nikoli več v vezi ali celo seksal in se s tem prikrajša za prijetne trenutke v življenju. Seveda lahko preprosto zamenja partnerja. Ali pa sprejme sklep, da je bolje, da se namesto partnerstva odloči za občasne seksualne odnose. Vendar iskanje čustvene bližine v občasnih odnosih lahko vodi v slepo ulico. Večje število spolnih partnerjev najverjetneje ne bo prineslo večjega zadovoljstva, saj ravno tisti, ki so v partnerskih zvezah – odprtih ali ne –, navajajo višje zadovoljstvo s spolnim življenjem, ne glede na pogostost seksa. Partnerstvo je »all inclusive«; spolno življenje ni izolirano samo na dejanje seksa, ampak tudi na dotike skozi dan, crkljanje, skupno gledanje televizije ali skupno zbujanje. Kot pravi angleški pisatelj Julian Barnes:

»Ljubezen je le način, da ti nekdo po seksu reče 'dragi'.«

Kot vidimo, gre pogosto za enostranske odločitve, ki so posledica slabih izkušenj iz primarne družine, iz prejšnjih partnerstev ali iz obstoječega. Če odnos postaja podoben (nefunkcionalnemu) odnosu staršev koga izmed partnerjev, je smiselno pogledati, katere vzorce smo prenesli v vezo in katerih se je koristno znebiti. Do odločitve pride tudi zaradi pomanjkljive komunikacije, ki ne samo da vpliva na pogostost in kvaliteto seksa, ampak tudi na sam partnerski odnos.

»Če me ima rad, bo vedel, kako se počutim.«

Telepatija med partnerjema je ena od utvar o vsemogočni ljubezni. Vendar nihče nima te zmožnosti, da bi vedel, kaj čuti in razmišlja druga oseba, razen če mu to sama pove. Zato je razrešitev seksualnih in nasploh partnerskih strahov in odporov mogoča le skozi pogovor in jasno komunikacijo, na primer: »Kaj bi želel, da rečem ali naredim zate?«

Vsak od partnerjev naj prevzame odgovornost za svoja dejanja. V primeru fizičnega, spolnega ali psihičnega nasilja, ki je v partnerstvu najhujša oblika destruktivnega vedenja, vzrokov nikakor ne smemo iskati pri sebi, ampak se imamo pravico umakniti, zaščititi in poiskati ustrezno pomoč.

Zaradi izkušenj pogosto izberemo na videz manj tvegano pot – raje kaj zamolčimo in tako ohranjamo distanco do partnerja. Konflikti niso prijetni in vedno nosijo nekaj tveganja. Vendar po drugi strani odločitev, da ne vstopamo v konflikte, da bi partnerju ugajali ali da ga ne bi razočarali, razžalostili ali razjezili, pomeni manj spontan odnos z več razdalje med partnerjema in manj intimne.

Pari, ki se odkrito pogovarjajo, imajo boljši odnos in boljši seks. To velja tudi za teme, povezane s težavami v spolnosti, kot so recimo težave z erekcijo. Odkrit in intimen odnos poveča libido, hkrati pa prepreči nabiranje neprijetnih izkušenj, ki slabijo odnos.

»Spet si pustil nogavice na tleh!«

Namesto iskrenega pogovora lahko izberemo tako imenovane psihološke igre, ki potekajo v obliki dialoga, telesne komunikacije ali celo v obliki tišine. Igre so ponavljajoče se situacije, pri katerih se »nekaj zgodi«, da se počutimo neprijetno. V igro vstopimo nezavedno, ko nam partner ponudi vabo. To je lahko že njegov očitek: »Spet si pustil nogavice na tleh,« ki se na koncu konča s preprirom o tem, kdo in kolikokrat je naredil kakšno drugo napako. Na koncu nihče ni »zmagovalec« in oba se počutita neprijetno.

Med psihološke igre uvrščamo tudi tišino oz. tako imenovano tiho mašo. Velja za eno najbolj neprijetnih oblik nekomunikacije. Nič čudnega, da so tišino v 19. stoletju uporabljali kot nadomestilo za fizično kaznovanje. V partnerstvu se tišino ali odsotnost seksa uporablja kot kontrolni mehanizem, ko se eden od partnerjev počuti slabo, ampak se ne more ali ne zna izraziti. S tem izraža svoje želje in nadmoč, saj lahko nadzira, koliko časa bo trajala ta neprijetna tišina. Razumljivo je, da se drugi partner ob tem počuti manjvredno. Kljub veliki

neprijetnosti še vedno vztraja v odnosu, saj je prepričan, da je tudi takšen odnos boljši od življenja brez odnosa.

Igre igramo, ker smo željni dražljajev

Igre igramo, ker smo socialna bitja in za preživetje potrebujemo dražljaje. Če v samico zapremo zdravega človeka, se bodo prej ali slej pojavile psihološke in nevrološke posledice. Ker smo željni dražljajev, bomo zanje storili vse. Tudi igrali psihološke igre, ki vedno prinašajo negativne in neprijetne dražljaje, a bomo hkrati opaženi. Igre so pravzaprav nadomestilo za iskren, intimen odnos, v katerem lahko brez tveganj razkrijemo svoja čustva in v komunikaciji ne posredujemo skrivnih sporočil. Včasih so celo edini način, na katerega znamo zadovoljiti svoje potrebe.

V intimi, iskrenem odnosu vidimo tveganje. Lahko nas je strah razočaranja, »če mu preveč odpremo srce, on pa nas bo ranil«, in tako odgovornost za dejanja prenesemo na partnerja, čeprav smo za svoje počutje primarno odgovorni prav mi sami. »Ne bom te razvrednotil in ne bom ti dovolil, da me ti razvrednotiš,« je pravilna odločitev, ki vodi v zrel in odgovoren odnos, v katerem se počutimo sprejeto, varno in zabavno.

Pot do ljubečega partnerstva

Dolgoročno partnerstvo, v katerem se oba partnerja počutita ljubeče in varno ter v katerem so seksualne potrebe zadovoljene, je tisto, v katerem iskreno komuniciramo svoje želje in občutke ter se izogibamo igranju psiholoških iger, ki puščajo madeže na odnosu. Iger se pogosto ne zavedamo, zato je prvi korak, da se

pričnemo zavedati, kako nas partner vanje zvabi in kako se ob tem počutimo. Včasih pomaga že sprememba teme, morda o vremenu ali kompliment, s čemer se odvrnemo od tega, da bi se ujeli v zanko. Okoli sebe sicer zbiramo ljudi, ki igrajo iste igre kot mi sami, zato so spremembe priložnost za oba partnerja.

Igre so izčrpavajoče in izguba časa, s tem da je končni rezultat nezadovoljstvo. Pri tem ti lahko pomagamo na Legebitri. Skozi svetovanja se lahko naučiš na odrasel način zadovoljevati svoje partnerske in seksualne potrebe in jih tudi jasno komunicirati.

Lastno raziskovanje in spreminjanje vzorcev je kot vijugasta pot. Da bi dosegli te spremembe, je treba zastaviti cilje in oditi na pot že danes. Začneš lahko tako, da si pozoren na preobrate v komunikaciji, ko se pričneš počutiti neprijetno, da bližnjim iskreno poveš, kako se počutiš, hkrati pa sprejmeš odgovornost za svoja dejanja, občutke in čustva. Partnerski odnos bo lahko boljši in seks bo spet užitek.

In skupaj sta zaplavala v morju.

Kljub meduzam, ježkom in morskim pajkom.

■ **BLAŽ VUKELIĆ, praktik transakcijske analize, prostovoljec Legebitrine svetovalnice**

Brezplačno Legebitrino svetovanje poteka v obliki osebne, telefonskega in spletnega svetovanja, podpore in opolnomočenja. Za termin se lahko dogovoriš preko e-pošte svetovanje@legebitra.si.

Monogamija

Vpetost v gejevsko kulturo v Sloveniji me je pripeljala do številnih raziskovalnih vprašanj, ki sem si jih zastavljal znotraj sebe. Med premišljevanjem o temi diplomske naloge sem želel preveriti, koliko besedil, raziskav ipd. je napisanih na temo gejevskih zvez v Sloveniji. Ugotovil sem, da jih je zgolj za vzorec. Roman Kuhar in Alenka Švab sta v knjigi *Neznosno udobje zasebnosti: Vsakdanje življenje gejev in lezbijk* predstavila pomembne izsledke svojih raziskav ter zgodbe iz vsakdanjega življenja gejev in lezbijk v Sloveniji. Podala sta trdne temelje za nadaljnje strokovno raziskovanje različnosti gejevskih in lezbičnih zvez v Sloveniji.

V zadnjih 20 letih se je v tujini pojavilo veliko število raziskav, ki obravnavajo gejevske zveze in dogovore znotraj zveze dveh gejev. Ena izmed novejših tovrstnih raziskav prihaja iz Avstralije in Velike Britanije, kjer so moči združili sociologi in antropologi (Philpot, Duncan, Ellard, Bavinton, Grierson in Prestage). Omenjeni avtorji so leta 2017 naredili raziskavo, ki je obravnavala monogamne in odprte zveze gejev v Avstraliji. Ena izmed njihovih glavnih ugotovitev je bila, da se večina gejevskih partnerskih zvez v Avstraliji prične kot monogamna in sčasoma postane odprta zveza. Rezultati raziskave so pokazali, da 75 % gejevskih zvez v Avstraliji in Veliki Britaniji ni statičnih in da se lahko vrednote obeh partnerjev sčasoma razlikujejo oziroma spremenijo.

Slednje privede do redefinicije partnerske zveze v odprto zvezo (2017: 925). Donald L. McVinney je pri preučevanju gejevskih partnerskih zvez ugotovil:

»Moški (homoseksualni) pari so zelo raznoliki. Različni družbeno-socialni in zgodovinski pogoji so združeni s konstruktom erotičnosti, spola in intimnih razmerij, ki ustvarjajo bogate konstelacije moških (homoseksualnih) parov.« (McVinney 1988: 8).

Posamezniki vstopajo v partnersko razmerje na podlagi pričakovanj in predstav o skupnem življenju s partnerjem. V partnersko zvezo prinesemo svoj »prtljago«, ki je, z drugimi besedami, mešanica čustvenih, miselnih, vedenjskih in seksualnih vzorcev, ki so na ravni partnerstva med seboj bolj ali manj povezani. Druga interpretacija za to je, da smo ljudje različni, zato so različne tudi naše predstave in pričakovanja. Musek meni, da posamezniki v partnerskem odnosu na partnerja vplivajo s svojimi navadami, preteklostjo ipd. ter doda, da partnerski odnos ni bežno oziroma priložnostno prijateljstvo, temveč presega raven tega – partnerji začnejo med seboj razvijati globoka čustva, stvari počnejo skupaj itd. (Musek 1993/1997: 223).

Gejevska partnerska razmerja so najboljši primer, s katerim lahko opišemo definicijo čistega razmerja, meni Giddens (2000: 189). Koncept čistega razmerja govori o preobrazbi intimnosti zveze, kjer je pomembno, da je posameznik v razmerju zadovoljen in črpa iz zveze tudi samopotrditvene dele (Weeks 1996; glej: Smart 1999: 83–99). Ta koncept se lažje uveljavi v gejevskih partnerskih zvezah kot v heteroseksualnih zvezah,

saj so v slednjih številni akterji, ki ovirajo spremembo zveze. To so na primer družbena neenakost žensk, borba moških za dominacijo in obstanek na vrhu družbenega položaja, dihotomno strukturirani družbeni spoli (ženskost, moškost), ki ohranjajo zastarele in nazadnjaške patriarhalne modele partnerstva (Deenen, Gijss in van Nearssen 1994: 426). Omenjeni dejavniki »so v veliki meri manj prisotni v gejevskih zvezah /.../, ki v ospredje postavlja refleksijo, izbiro in poudarjanje samoinventivnosti ter delovanja« (Weeks 2001: 111).

»Monogamno zvezo razumem kot nek lesen okvirček, v katerega bi dal dve frnikoli in bi se ti dve frnikoli premikali in se znotraj okvirja igrali ali zaletavali druga ob drugo, sta sami posebej, tako kot je. Skratka sta znotraj monogamne zveze, medtem ko bi pri odprti zvezi rekeli, da sta dva, ki se držita za roke in jih isto življenje premetavava – enkrat sta skupaj, enkrat pa gresta narazen, ampak vedno se držita za roke. Ob tem, ko gresta narazen, še doživita nekaj drugega /.../ zadeva je dinamična, je fluidna, ampak to ne pomeni, da razpade ...« (Sogovornik 11 2019: 39).

Posamezniki verjamejo, da zaprta partnerska zveza opredeljuje in zagotavlja kvaliteten in trden odnos (Worth, Reid in McMillan 2002: 247), ki je neločljivo povezan z zaupanjem in intimnostjo (Duncan 2015b, LaSala 2004). Menijo, da jim zaprta zveza definira in zavaruje zvezo (Worth, Reid in McMillan 2002: 248). Zaprta zvezo neločljivo povezujejo z intimnostjo in predanostjo, saj jim to bolj ustreza, ker so hitro nagnjeni k ljubosumju (LaSala 2004b: 18).

Odprte partnerske zveze po Giddensu (2000: 167) temeljijo na medsebojni (egalitarni) etiki, kar dela pare, ki so v takšni obliki partnerske zveze, inovativne in posebne. Kot sem že omenil, se to najbolj vidi v gejevskih zvezah, kjer se v zadnjem času in v toku modernih paradigem znotraj gejevske skupnosti tovrstna oblika razmerja že pričakuje oziroma postaja standard za nekatere posameznike.

Mnogim posameznikom se ob tem postavlja vprašanje, ali je odprta partnerska zveza sploh zveza. Shernoff meni, da odprta partnerska zveza izzove od obeh posameznikov osnovno predpostavko ljubezni in predanosti (Shernoff 2006: 412).

Če primerjamo zaprto partnersko zvezo in odprto partnersko zvezo gejev na podlagi faktorjev, kot so na primer iskrenost, spoštovanje, kvaliteta in zadovoljstvo v gejevski partnerski zvezi, redko najdemo neskladja v primerjavi s heteroseksualnimi partnerskimi zvezami (Razmiez in Brown 2010: 208). Bell in Weinberg (1978: 78) sta primerjala odprte in zaprte partnerske zveze na podlagi dihotomij, s katerimi sta skušala pojasniti individualne razlike in zadovoljstvo posameznika v odprti oziroma zaprti gejevski partnerski zvezi. Ugotovila sta, da posamezniki, ki so v zaprti zvezi, poročajo o višji stopnji samosprejemanja in izpolnjevanja zunanjih in notranjih zadovoljstev. Pari, ki so v odprti partnerski zvezi, pa so bolj depresivni in napeti v odnosu kot tisti v zaprti zvezi (1978: 271).

V gejevskih partnerskih zvezah se morata po mnenju sogovornikov partnerja sčasoma pogovoriti o statusu partnerskega razmerja v kontekstu odprte ali zaprte zveze, znotraj večplastnega niza prekrivajočih se področji. Konkurenčni diskurzi o zaprtih partnerskih zvezah, ki jih lahko najdemo v heteronormativnem družbenem svetu in še bolj specifično v gejevski skupnosti, pomenijo, da zaprta partnerska razmerja niso v celoti ideološko preobremenjena s prevladujočimi predpostavkami, ki označujejo heteroseksualne predstave o ljubezni in romantiki (Razmiez in Brown 2010: 204).

Giddens ovrednoti gejevske partnerske zveze kot osvobodjene normativnih idealov zaprtih partnerskih zvez, ki se kažejo v heteroseksualnih zvezah, s čimer gejevske zveze proizvajajo inovativne in drugačne načine delovanja intimnosti (Giddens 1992).

Študije odprtih partnerskih zvez so v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja pokazale, da je bila redefinicija zveze iz zaprte v odprto partnersko zvezo povezana s spolnim avanturizmom ter različnimi variacijami potreb in želja po dodatni seksualni izkušnji izven partnerske zveze (Kurdek 1988: 113). Raziskovalci so na tem področju ugotovili nekaj pomembnih vzorcev v zvezi z dogovori med pari, ki so svojo zvezo opredelili kot odprto ter jo redefinirali v času trajanja partnerske zveze.

Vabim te da si prebereš mojo raziskavo, se poučiš še o izpostavljenih vrednotah in dogovorih ter izveš kakšno zanimivo in sočno dejstvo o gejevskih partnerskih razmerjih v Sloveniji.

Fotograf: Marijo Zupanov
Styling: Jan Brovč
Make up: Emperatrizz

INTERVJU

MIHA KAVČIČ

Miha Kavčič je letos praznoval svoj okrogli 30. rojstni dan. Tisti, ki so zimzeleni na slovenski sceni LGBT, pa tudi tisti, ki niso, ga prepoznajo po njegovih ekstravagantnih in avantgardnih opravah; visoke petke, make up, lateks in še in še je iz varnosti kluba K4 prenesel na slovenski mainstream in s tem iz cone udobja potisnil marsikaterega Slovenca. Udejstvuje se tudi v tujini (New York, Srbija ...) in nenazadnje je član skupine Sestre.

Miha, če se ne motim, je to tvoja druga naslovnica. Prvič si se pojavil na naslovnici revije Narobe. Nam lahko poveš kaj več o looku, ki si ga izbral za tokratni fotoshooting?

Če sem iskren, bi rekel, da je to moja prva prava naslovnica. Bil sem na naslovnica različnih revij, vendar nikoli s takim pristopom kot za vašo naslovnico. Rad sodelujem pri kreativnih procesih in zelo me žalosti, če sem iz njih izključen. Ravno to se je zgodilo s poslednjo naslovnico revije Narobe. Hvala vesolju, mi je bila fotografija na naslovnici všeč, kljub temu da sem za njo izvedel, ko je bila revija že v fizični obliki. Vsekakor sem hvaležen, da sem ravno jaz s svojo podobo v lateksu pokopal revijo Narobe. *Makes sense*. Je pa ravno ta izkušnja pripomogla k temu, da sem se za vašo naslovnico res potrudil. Vključil sem sveto mavrično trojico – Zupanov, Brovč in Emperatrizz – in vsak izmed nas je v nastanek fotografij dal ščepec svoje kreative; mislim, da smo ustvarili nekaj posebnega. *Look*, ki sem si ga izbral, je *futuristični gender fuck*.

Kdaj si se prvič srečal z drag performansom in od kje črpaš inspiracije?

Težko bi izbral moment, ki je pri meni sprožil signale za tovrstno umetnost. Mislim, da niti ni bil tipični drag, ampak ženske, ki so se bolj ekspresivno oblačile. Vedno sem rad opazoval zlobne like v filmih in risankah. Vizualno so mi bili bližje. Disneyjeva Maleficent, Madonna v spotu Frozen in filmi Alien. Kasneje je inspiracija prišla z vseh možnih kanalov. Neskončnost navdihov, ki jih ponuja internet. Ena večjih inspiracij je zagotovo mesto New York in njegova klubska scena ter določeni akterji, ki v njej aktivno sodelujejo: Amanda Lepore, Susanne Bartsch, Lady Fag, Ryan Burke, Miscallaneous Dom Top, Joey Arias, James St. James, Kenny Kenny, Michael Alig itd. Imel sem srečo, da sem ogromno čudovitih trenutkov preživel ravno z njimi v mestu, ki me je popolnoma prevzelo. Prvič sem se v živo z dragom srečal v klubu K4, ko sem opazoval sedaj že dolgoletno prijateljico Salomé, ki je takrat precej aktivno ustvarjala na naši sceni, in se celo udeležil

njenega tekmovanja Slovenian Next Best Drag.

Koliko časa porabiš, da napraviš tako perfekten make up? In kje si se pravzaprav naučil ličenja?

Moje make up sposobnosti so zelo *BASIC*! Mislim, da se znam nališpati za silo. Vem, da sem na tem področju precej šibek in imam veliko prostora za nadgradnjo. Doma imam cel kup make upa, vendar ga ne uporabljam na dnevni bazi. Rad se namažem in potem odidem na dogodek. Če potrebujem res dober in vzdržljiv make up za določeno priložnost, se rad predam v roke Emperatrizz, ki za tovrsten make up porabi približno 2–3 ure.

Kako na tvoje preoblačenje gleda družina?

Moja družina je moj izvir moči. Težko si predstavljam, kako bi bilo brez njihove podpore. Oni so razlog, da je vse tako lahkotno, predvsem pa sem ravno zaradi njih brez kakršnihkoli omejitev. Lahko sem brezkompromisno gej. Loud and proud. Brez skrivanja in pretvarjanja. Tako družino bi privoščil vsakemu.

Je Slovenija tolerantna do draga ali je pri nas drag še vedno napačno razumljen – marsikdo še vedno misli, da si osebe, ki se ukvarjajo z dragom, želijo spremeniti spol?

Že naša skupnost ni tolerantna do draga, kje bo širša javnost. Mislim, da je ta ideja močno zakoreninjena v našo naravo in da bomo potrebovali en mega pretres, da se to spremeni. V družbi, ki ji vlada bel moški, je ženska tretirana kot nekaj šibkejšega. Prav zaradi tega je fant, ki je feminilen in nežnejši, večinoma obravnavan kot nekaj manj. Kaj šele fant, ki se preoblači v žensko. Naša skupnost je prežeta s heteronormativi in to me je pripravilo do tega, da sem se od nje tudi nekoliko umaknil. Želeli bi biti sprejeti, sami pa se ne sprejemamo med sabo. Veliko je transfobije, stigme zaradi hiva, *slut-shaminga* itd. Ko se bomo kot skupnost resnično in iskreno povezali, šele takrat, mislim, nas bodo sprejeli tudi ostali.

V tem letu smo bili priča kar nekaj homofobnim napadom, da o homofobiji na socialnih omrežjih niti ne govorimo. Kako se ti soočaš s sovražnim govorom in napadi?

Sovražni govor je stalnica mojega življenja, ampak se mi vseeno dozdeva, da ga je z leti vedno manj. Verjetno k temu pripomore dejstvo, da se je večinoma z ulic preselil na socialna omrežja, kjer ga lažje blokiraš. Ni pa nič prijetnejši. En razlog je tudi, da sem se naučil uspešno odmikati od teh vrst sovraštva. Leta in leta sem bil v krču ravno zaradi nenehne homofobije. Prav ta doživetja so kriva za moj drag izgled: strašno, črno in neuničljivo. Nekaj, kar je moje čisto nasprotje, moj alter ego.

Kar nekaj izkušenj imaš s kamerami. Lahko izpostaviš dve ali tri pozitivne in tudi negativne izkušnje, ki si se jih naučil preko tega sodelovanja (če so bile)?

Zdi se mi, da je negativnih izkušenj precej malo in se večinoma nanašajo

na moje lastne sabotaje. Nisi dovolj dober, *overthinking*, kaj ti je tega treba. Včasih pogrešam anonimnost in zato izredno uživam, ko grem v tujino. Pozitivni aspekti tovrstnih udejstvanj pa so širni ocean. Vse *coming out* zgodbe, ki so se zgodile zaradi mene, in vsa podpora. Precej klišejsko, ampak tako je. Podpora in vse lepe besede, spodbude, objemi, ki sem jih bil deležen skozi leta. Dejstvo, da nekaj spreminjaš in da delaš svet lepši.

“Ugotavljam, da prave ljubezni še nisem našel, ker še nisem ljubil sebe. Pomiril sem se z idejo o princu na belem konju. Očitno je, da je moj na želvi, ker toliko časa čakam njegov prihod.”

V Kmetiji si odkrito spregovoril tudi o iskanju svoje sreče in partnerja. Meniš, da se tipi ustrašijo medijske pozornosti, katere si deležen, oz. mislijo, da o tebi že vse vejo, ker so prebrali na spletu, v reviji ipd.?

Ugotavljam, da prave ljubezni še nisem našel, ker še nisem ljubil sebe. Pomiril sem se z idejo o princu na belem konju. Očitno je, da je moj na želvi, ker toliko časa čakam njegov prihod. Je pa res, da imajo fantje o meni že izoblikovano mnenje, zaradi medijev in vsega mojega delovanja. Se mi zdi, da fantje niso ravno navdušeni nad dejstvom, da se ukvarjam z dragom. Mislijo, da petke nosim tudi v spalnici. Geji se pri iskanju partnerja na splošno preveč zapičimo v vizualno. Predvsem pa to večno hrepenenje po hetero moškem, mišicah in ogromnem falusu.

Če že odpirava temo partnerjev – pravijo, da prvega seksa ne pozabiš nikoli. V kakšnem spominu je tvoj prvi seks (po čem si si ga zapomnil)?

Prvi seks sem imel priložnost doživeti pri svojih 16 letih. Bilo je res lepo, ampak po eni strani tudi malo čudno, ker prvič nimaš pojma, kako stvari potekajo. Bo bolelo itd.? Imel je kar megalomanskega, zato sem se na ta trenutek pripravljaj kar nekaj časa. Mentalno predvsem. Kasneje sva bila v vezi še celih 6 let. *Good dick will imprison you!*

V enem izmed intervjujev si omenil, da si pri seksu veliko tudi eksperimentiral. Kaj to pomeni – lahko poveš kaj več? So to različni položaji ali si mislil število tipov, fetiše ...?

Ko enkrat odkriješ svet seksa in intime, postaneš aktivni iskalec izkušenj in eksperimentiranja. No, vsaj pri meni je bilo tako. Seks je resnično nekaj lepega. Po šestih letih monogamne partnerske zveze (žal samo z moje strani) sem si želel doživeti vse za nazaj. Bil sem neverjetno razočaran nad dejstvom, da večina gejev ne zna zdržati brez skokov čez plot, pa sem si tudi sam dal duška. Veliko fantov, različnih narodnosti, velikosti, oblik, poročeni, v vezah, samski, kvazistrejt, orgije, *fisting*, *sounding* itd. Različne študije dokazujejo, da so moje izkušnje dokaj v mejah normale. Geji pač radi seksamo, nič čudnega in novega.

Kakšne imaš izkušnje z drugimi narodi? kateri narod je po tvojih izkušnjah najbolj obdarjen in kateri najbolj zadovolji v postelji, ker velikost konec koncev tudi ni vse?

Velikost je pomembna, če na osebo gledaš kot na spolni objekt. Zadnje čase več pozornosti posvečam energiji, ki jo neka oseba ima. Malo sem se naveličal samo seksati, rad bi se ljubil. Glede narodnosti pa ne bi posploševal. Sem mnenja, da narodnost ne definira, kakšni ljubimci smo ali ljudje na splošno.

Fotograf: Marijo Zupanov
Styling: Jan Brovč
Make up: Emperatrizz

Glede velikosti penisov je pa že toliko povedanega, da bi bilo škoda izgubljati besed. Dejstvo je, da nikoli ne veš, kdo te lahko preseneti.

Ker tokratno številko posvečamo 10-letnici testiranja na hiv v skupnosti, naj te vprašam, kakšen je tvoj odnos do testiranja, hiva in spolno prenosljivih okužb?

Uf, anksioznost. Mislim, da me spolno prenosljive bolezni obremenjujejo celo malo preveč. Imel sem precej slabo izkušnjo, ker nisem bil pazljiv in nisem postavil svojega zdravja na prvo mesto. Mislim sem, da sem se okužil s hivom, in strah, ki ga je ta misel zasadila v moje telo, je bil prevelik. Pošteno mi je dalo misliti in od takrat naprej sem začel na svoje telo gledati malo drugače in ga bolj negovati, predvsem pa sem ga prenehal brez potrebe ogrožati. Zaradi tega močno pozdravljam PrEP, ki se mi zdi super rešitev za vse tiste, ki imamo prisoten strah pred virusom

hiv. Testiram se redno in močno upam, da to počnejo tudi ostali. Zelo pomembno je, da poznaš svoj status.

Vse pogostejša je tudi prisotnost drog pri seksu. V intervjuju za Večer je ena izmed slovenskih drag performer k zapisala, da kokain, spid in ekstazi ljubljanskim klubom niso tuji. Afterpartyji se največkrat končajo s kakšno orgijo. Si tudi sam izkusil oz. opazil, da droge postajajo popularnejše?

Zanimivo pri naši skupnosti je to, da se tovrstne problematike zavedamo in jo sprejemamo kot del naše kulture. Droge, geji in seks gredo z roko v roki. Droge so stalnica v nočnem življenju. Sploh se mi zdijo droge hitra rešitev, ki jo mnogi izkoriščajo zaradi svoje čustvene nestabilnosti, kompleksov. Pobeg iz realnosti v svet, kjer je vse lepo in so čustva na potenco. Sam sem počel isto. Prav zaradi tega sem nočnemu življenju rekel: *Auf Wiedersehen!*

Šušlja se, da si posnel svoj prvi videospot. Kdaj bomo lahko videli premiero?

Šušlja se marsikaj, pa še ni nujno, da je res. Vseeno pa lahko potrdim, da je vaša informacija točna. Z ekipo ustvarjamo nekaj res posebnega in komaj čakam, da ta izdelek delim z vami.

Imaš trenutno v igri kak poseben projekt? Si kdaj razmišljal, da bi se prijavil tudi na RuPaul's Drag Race?

Trenutno največ časa in denarja vlagam v zgoraj omenjeni projekt. Moja prva pesem in za njo videospot. Ker je ta projekt zame izrednega pomena, si želim, da bo vse tako, kot sem si zamislil, in to včasih traja. Ustvarjamo res nekaj markantnega. O Drag Race pa še nisem razmišljal. Malo več možnosti sedaj sicer je, ker se je franšiza preselila v UK. Življenje je polno presenečenj, zato: *Come what may!*

■ SEBASTJAN SITAR

CODE 22

Plačan oglas

U VSAKI IGRI
JE NEKAJ TVEGANJA.

WWW.KEMSEKS.SI

Program "Kemseks: Zmanjševanje tveganj povezanih z uporabo drog in spolnostjo med MSM" izvajajo:

ŠKUC

LEGATRA

DrogArt

Program sofinancira:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

INTERSPOLNOST

Interspolnost je krovni izraz, uporabljen za široko skupino ljudi, katerih spolne značilnosti niso skladne s tipičnimi binarnimi normami za moškega ali žensko. Te značilnosti so lahko nebinarne primarne spolne značilnosti, kot so notranji in/ali zunanji spolni organi, reproduktivni sistem, raven hormonov in spolnih kromosomov, ali pa sekundarne spolne značilnosti, ki postanejo očitne, ko nastopi puberteta. Stopnja izražanja značilnosti spola variira.

Interspolnost je vezana na biološke značilnosti in ne nujno na spolno identiteto (ang. *gender identity*). Ne gre niti za spolno usmerjenost – interspolne osebe so različno spolno usmerjene.

Zdravniki ob rojstvu interspolne osebe ne morejo jasno določiti, kateri (binarni) spol otroku pripisati. Številne otroke, ki se rodijo kot interspolni, zdravniki operirajo z namenom, da bi jih »normalizirali« in bi ustrezali tradicionalni moški oz. ženski podobi; izgled otrokovih genitalij torej prilagodijo družbenim normativom. Ti postopki lahko vključujejo zmanjševanje klitorisa, kjer je tkivo, polno živčnih končičev, odstranjeno, da klitoris izgleda manjši, ali pa operacije, s katerimi odstranijo jajčnike ali testise, operacije, s katerimi ustvarijo novo vagino, ali take, kjer »normalizirajo« videz penisa.

Ti nepovratni zdravniški posegi lahko trajno zaznamujejo življenja oseb, še preden so sploh zmožne izraziti svoje mnenje o postopkih. Kljub temu da živimo v 21. stoletju, pa je interspolnost še vedno družbeni tabu, kar s seboj prinaša tudi stigmatizacijo in diskriminacijo, s katero se soočajo interspolne osebe. Osebe, rojene s spolnimi karakteristikami, ki ne ustrezajo ženskim ali moškim normam, se med drugim soočajo tudi z ovirami pri dostopu do ustrezne zdravstvene oskrbe.

Soglasje za kirurški poseg podajo starši. Pojavlja se vprašanje, v kolikšni meri so starši informirani o posledicah, ki jih lahko taki posegi pri otroku pustijo.

Aktivisti s področja opozarjajo, da bi morali pri otrocih odpraviti zdravstveno nepotrebne posege, ki jih izvajajo iz kozmetičnih ali družbenih razlogov. Zagovarjajo stališče, da bi morale imeti interspolne osebe pravico, da se o posegih na lastnih telesih odločajo same, kar bi pomenilo, da bi s posegi počakali do polnoletnosti oz. bi se zanje odločali po nastopu pubertete.

Moramo se premakniti bližje psihosocialnim okoliščinam, v katerih so interspolne osebe sprejete. Največjo težavo interspolnim osebam povzroča nesprejemajoča družba, ki pričakuje, da se bodo vsi prilagodili njenim idealom. Ne glede na to, ali so otroci interspolni ali ne, si vsi otroci zaslužijo odraščati v svetu, kjer so spoštovane njihove človekove pravice.

Evropski poslanci v resoluciji o človekovih pravicah interspolnih oseb med drugim ostro obsojajo zdravljenje in kirurške posege za »normalizacijo« spola ter podpirajo zakone, ki prepovedujejo kirurške posege – tako ureditev imata npr. Malta in Portugalska. Medtem tudi druge članice pozivajo, naj sprejmejo podobno zakonodajo. Poudarjajo namreč, da je treba interseksualnim otrokom ter njihovim staršem ali skrbnikom zagotoviti ustrezno svetovanje ter jih seznaniti z vsemi posledicami zdravljenja za »normalizacijo« spola.

Ocenjuje se, da ima v svetu do 1,7 milijona ljudi različne spolne karakteristike, kar pomeni, da je interspolnost tako pogosta kot rdečelasci.

Pomembno je izobraziti in ozaveščati ljudi ter zmanjšati oz. odpraviti stigmatizacijo in diskriminacijo interspolnih oseb.

V jeseni je v Ljubljani potekalo srečanje s predstavnicami in predstavniki krovne organizacije za pravice interspolnih oseb OII Europe. Srečanje so organizirali Amnesty International Slovenija, Legebitra, Zavod TransAkcija, Ljubljana Pride, Kvartir, Društvo DIH in ŠKUC. V sklopu obiska so bile organizirane številne dejavnosti, od predavanja o osnovah interspolnosti za študente medicine na MF UL v sodelovanju s Projektom VIRUS do interaktivnega predavanja o spoštovanju človekovih pravic interspolnih oseb na Pravni fakulteti UL v sodelovanju s Pravno svetovalnico. Sestali so se tudi s predstavniki Ministrstva za zdravje, poslanskimi skupinami Socialni demokrati (SD), Levica, Stranka LMŠ, NSi ter Zagovornikom načela enakosti. Obisk se je zaključil v Pritličju z okroglo mizo *Interspolnost: izkušnje iz prve roke*.

Ste interspolna oseba ali starš/bližnji interspolne osebe in potrebujete informacije in/ali podporo? Pišite na svetovanje@legebitra.si in/ali info@transakcija.si.

district35

savna za moške

vsak petek
naked

ob sobotah
**tematski
večeri**

- 3 etaže
- 3 savne (finska, turška, infra)
- kabine
- dark room in glory hole
- terasa
- masaže
- bar

testiranja

vsako prvo soboto v mesecu
20.00 - 22.00

Spremljaj nas na:

district35.si

Stegne 35, Ljubljana
+386 (0)70 35 35 35
info@district35.si

torek in četrtek
10.00 - 24.00

sreda
15.00 - 24.00

petek, sobota in
dan pred praznikom
15.00 - 02.00

nedelje in prazniki
15.00 - 24.00

ponedeljek zaprto

Zimski urnik velja od 16. 9. do 31. 5.

18 LET PRVE GEJ SAVNE

Pred nedavnim je klub Gymnasivm obeležil 18. leto delovanja. Njegovi začetki segajo v leto 2001, ko je Rene s partnerjem Samom realiziral idejo o ustanovitvi gej savne, ki je v Sloveniji takrat še ni bilo. Poskusno sta uredila prostore v vrstni hiši za Bežigradom, kjer Gymnasivm obiskovalce sprejema še danes. Samo in Rene sta klub vodila dve leti, kasneje pa sta ga prevzela Robi in Leon.

Po začetnih organizacijskih zapletih in nemalo izzivih se je iz skromno in za silo urejenih prostorov razvil moderno urejen in lepo vzdrževan objekt. To poletje je klub Gymnasivm doživel temeljito prenovo in dobil sodobno podobo. Obiskovalcem so na voljo prostori za klepet in druženje, finska in turška savna, *cruising area* z *darkroomom* in *gloryhole* kabinami ter soba s slingom. Na razpolago so zasebne kabine za počitek in relaksacijo, video soba ter terasa za kadilce.

Nekateri gostje Gymnasivma so stalnica že 18 let, nekateri nas obiščejo enkrat in nikoli več. Vedno več je tudi turistov, ki zavijejo k nam, pove Robi. Družba se je v zadnjih osemnajstih letih spremenila, ponudba na trgu se je popestrila. Pojavile so se spletne aplikacije za spoznavanje, navezovanje stikov in iskanje avantur, seksa. Potovanja so cenejša in tujina lažje dosegljiva, zato taki prostori, razen v velikih mestih, težko preživijo.

V Gymnasivmu skrbijo za ozaveščenost in krepitev znanja o spolno prenosljivih okužbah ter njihovem preprečevanju in zdravljenju. Promovirajo varno spolnost, zato so v klubu vedno na voljo brezplačni kondomi, lubrikanti ter različne informativne publikacije. Gymnasivm v sodelovanju z Legebitro v okviru programa Odziv na hiv omogoča brezplačno in zaupno testiranje na hiv, hepatitis B in C, sifilis ter gonorejo. Običajno testirna ekipa izvaja testiranje s svetovanjem vsak prvi četrtek v mesecu med 17. in 19. uro. Natančne informacij o terminih so objavljene na Facebook strani kluba Gymnasivm in Legebitre.

Klub Gymnasivm se nahaja na ulici Pohorskega bataljona 34, kamor ste prijazno vabljeni od nedelje do četrтка med 15. in 23. uro ter v petek in soboto med 15. in 24. uro.

Gejm podarja tri brezplačne vstopne v klub Gymnasivm. Na gejm@legebitra.si do 15. 3. 2020 pošlji prispevek z zgodbo o uporabniški izkušnji v savni. Avtor najboljšega prispevka po presoji uredništva prejme 2 vstopnici, drugouvrščeni avtor pa eno vstopnico. Zgodbo bomo ob soglasju avtorja objavili v naslednji izdaji Gejma. Nagradjenca bosta o prejemu nagrade obveščena preko elektronske pošte.

■ PETER ŠTANGELJ

Lady Galore

Lady Galore je postala ikona evropske drag skupnosti, ki se bojuje za vidnost in solidarnost. Sander den Bass je moški, ki stoji za njo. Pred kratkim se je mudil v Ljubljani na 35. Festivalu LGBT filma, kjer je predstavljal svoj dokumentarni film Lady Galore. V njem ga kamera spremlja skozi življenjsko pomembno odločitev; iti skozi operacijo želodčnega obvođa.

Kako dolgo se že ukvarjaš z dragom?

Pravzaprav so mi prijatelj rekli, da imam čuden obraz in da bi moral poskusiti nanj dati ličila ter videti, kaj se zgodi. Že od nekdanj sem občudoval drag in menil, da je čudovito, kaj vse počnejo drag queens. Ta transformacija, kreativnost in humor so me prepričali, da se preizkusim. Nekajkrat sem poskusil doma, potem pa je prišel čas parade ponosa in to je bila moja prva parada v dragu. Vse skupaj je bila epska izkušnja in od te točke dalje sem bil zasvojen.

Ampak potem je sledila kreacija lastnega šova. Kako se je zgodila evolucija Lady Galore?

Mislím, da Lady Galore ni tako drugačna od tega, kar sem jaz. Praktično sva enaka. Karakter je vedno obstajal, saj je Lady Galore samo jaz na steroidih, tako da sem pričel z malimi šovi in zabavami, kamor sem povabil svoje prijatelje in oni svoje. In še preden sem se zavedel, je postalo vse skupaj zelo popularno. Tako nekako se je pričela moja kariera. V roku dveh let je to postala že moja redna služba in od takrat naprej je vse skupaj samo še raslo.

Kako je bilo, ko si se začel ukvarjati z dragom, in kako je v primerjavi s sedaj?

Mislím, da je to kot val. Ko sem pričel, sem imel popolnoma svobodne roke. Bil sem lahko kdorkoli sem želel in sploh ni bilo težav s tem. Potem pa je bilo par let malo manj prijetno. Celó strašno, ko sem moral z dogodka teči v taksi. Ampak zdaj je to zaradi prisotnosti v medijih zaradi tv šovov, kot je *RuPaul's Drag Race* in še par podobnih v Evropi, postalo popularno. Celó jaz in še dve drag queens imamo skupaj šov tukaj na Nizozemskem, tako da ponovno postaja zabavno biti drag queen. Vse postaja bolj odprto in odpira se mnogo novih priložnosti. Seveda pa je drugače tukaj, kot pa na primer v Beogradu, kamor sem že bil povabljen za nastop.

Persona Lady Galore je skozi leta precej zrasla. Kako je to vplivalo nate in kako nanjo?

Kot oseba seveda vedno rasteš. Postaraš se in pridobiš nove izkušnje. Zase menim, da sem poskušal z novimi in različnimi projekti, ki so pokazali, česa vse sem sposoben. Bil sem svoboden pri tem, kar počnem, zaradi trdega dela in priložnosti, ki so se mi ponudile. Naredilo me je močnejšega in samozavestnejšega. Res sem se iskal in drag mi je res pomagal pri tem, kako biti poslovenž, kako nastopiti pred tisočglovo množico, se pogajati in biti zabaven. Vse to mi je pomagalo najti sebe. Mislím, da se nihče ne pozna v polnosti, in to je zame vedno potovanje, kjer upam, da se razvijem z novimi izkušnjami in zanimivimi projekti, saj mi hitro postane dolgčas.

Kakšna je tvoja vloga oziroma prisotnost na sceni?

Začel sem kot nihče in sem počasi rasel. Ko sem pričel, je bilo na sceni samo nekaj drag queens, ki se nikoli niso družile in so bile nastrojene druga proti drugi. To mi nikoli ni bilo všeč. Rad delam šove z drugimi drag queens, tako da sem začel prirejati šove in jih vabiti, naj pokažejo svoje sposobnosti in se učijo druga od druge. In ker sem jim s takšnimi projekti, kot je tudi Drag Queens United, dal priložnost, me vidijo kot materinsko figuro. Uradno imam nekje med 8 in 10 otrok in oni že svoje, tako da sem že babica, čeprav imam samo 35 let. Enako je na vogueing sceni, ko imaš otroke, ki so legendarni, osvajajo nagrade in imajo prezenco. Nekako to se dogaja tukaj na naši sceni. Je okoli 5 drag queens, ki imajo takšno vlogo in svoje otroke in socialne kroge.

Kako se pripravljáš in kreiraš svoje šove?

Lahko sem samo jaz, tako da se zares ne pripravljam. Izberem si nastope, ki jih želim narediti, spijem pijačo ali dve, grem na oder in začnem govoriti. Včasih, če gledalci želijo igre, jih seveda pripravim in igram z njimi. Ali pa, če želijo kakšno predstavitev, pogledam, kaj želim narediti in kaj oni hočejo, in se pripravim na to. Ampak ko sem samo jaz, se ne pripravljam. Samo začnem govoriti.

Kaj je bil povod, da si se odločil posneti ta film?

Ljudje so mi govorili, naj ne grem na operacijo, saj bom izgubil vse, kar sem uspel

zgraditi. Oboževali so Galore, zato ker je bila debela in kljub temu popolna, delovna ter glamurozna. In sem razmišljal, ali ljudje mislijo, da sem samo debel, da vse, kar sem, je moja teža – to mi je postal zanimiv koncept.

Zdelo se mi je izjemno interesantno, da je veliko ljudi to govorilo, in zato sem se odločil kontaktirati Dyzlo film, s katerimi sem že sodeloval v preteklosti. Vprašal sem jih, ali bi me bili pripravljene spremljati skozi proces ter posneti dokumentarec. Da bi videli, kako bi se jaz spremenil in kako bi se spremenilo moje življenje. Poleg tega sem jim zaupal in jim posledično dovolil, da so se mi lahko približali s kamero. Videli so me v zelo ranljivih situacijah, kar je bilo zame lažje, da sem jih spustil preko neke meje, do kamor ponavadi spustim ljudi.

Njihov odgovor je bil, da če bo kdo posnel ta film, morajo biti to oni! In tako se je nekaj mesecev kasneje začelo snemanje.

Dokumentarec predstavlja precej osebno zgodbo, kako si se boril s svojo težo. Je bilo težko sprejeti takšno življenjsko odločitev, ki zahteva precej poguma in odrekanja?

Odločitev je bila že sprejeta. Že dolgo sem si želel te operacije. Ampak nikoli nisem imel dovoljenja, da jo opravi, zaradi zelo strogih zavarovalniških smernic. Kar je bilo težko, je bilo spustiti zraven kamere in ljudi, ki jih na tisti točki nisem poznal tako dobro, dovoliti, da so bili del nekaterih zelo osebnih

trenutkov. S tem pa z njimi deliti trenutke in misli, ki mi jih je bilo nerodno deliti z drugimi.

Si imel kaj zadržkov, ko je film bil pripravljen za premiero?

Nisem jih imel. Bil sem zelo napet, predvsem pred premiero, saj sem vedel, da bodo tam vsi moji prijatelji in družina. Predvsem zato, ker so v filmu stvari, ki jih še niso videli nikoli prej. Videli so me ranljivega, napol nagega. To so stvari, za katere nisem vedel, kako bodo reagirali nanje, in to me je naredilo precej živčnega. Ampak menim, da je res prikazano, kdo sem, in to ni vedno lepo. In če sem želel, da me ljudje spoznajo, nisem smel imeti zadržkov. Končni rezultat je zelo dober in ob koncu premiere smo imeli par zaporednih stoječih ovacij.

Kakšni so bili odzivi na film?

Prejeli smo nagrado za najboljši dokumentarni film, kar je res odlično. Na Nizozemskem je bil predvajan v mnogih različnih kinodvoranah po državi in bil je celo uvrščen na naš nacionalni filmski festival, ne samo na naš gejevski filmski festival Roze Filmdagen, kjer je bila premiera.

Že do zdaj mi je to omogočilo, da sem obiskal mnogo različnih krajev, od Šanghaja, Zuricha pa vse do Brazilije. Odpravljam se tudi v Beograd in Avstralijo, kmalu se bo film začel predvajati v Ohio. In seveda smo obiskali tudi vas. Pa to je šele prvo leto, odkar je bil premierno predvajan.

Odlomka iz dokumentarnega filma

Zgodba se nanaša tudi na dvome o tem, ali bo odločitev za izgubo teže vplivala na tvojo kariero. Kako si se spopadel s temi dvomi?

Prav to je bil poglavitni razlog, zakaj sem želel, da je to dokumentirano. Mislim, da je zato, ker sem bil odkrit glede operacije in sem svojo zgodbo delil skozi film in preko socialnih omrežij, moja kariera zacvetela. Ljudi ne zanima samo lepa podoba. Hočejo me spoznati in hočejo nekaj občutiti, ko me vidijo na odru. Biti odprta knjiga je je imelo za posledico prav to in še mnogo več.

Dobimo tudi precejšen vpogled v skupnost LGBTIQ in drag sceno na Nizozemskem. Kako si ti doživljal razvoj tega in kako je danes?

Lahko bi rekel, da vse to počnem za drag skupnost. Je močna skupina posameznikov, ki kljub vsemu hočejo biti del nečesa. Vsi imamo svoje zgodbe in motivacijo in na koncu hočemo biti cenjeni ter ljubljani. Moja pozicija na drag sceni je zelo podobna materinski figuri, ki je zelo spoštovana za ves trud, ki sem ga vložil v ustvarjanje scene. Menim, da film to precej odkrito prikaže. To se skozi čas ni pretirano spremenilo.

V skupnosti LGBTIQ je videz, predvsem pa teža, še vedno precejšen tabu. Kako je to vplivalo nate osebno in kako na tvojo drag persono?

Mislim, da je biti močnejša ženska v družbi dandanes precej bolj sprejeto in praznovano, kot pa biti močnejši moški. Samo pogledajte si Lizzo, Beth Ditto, Jill Scott in Adele. Moški pogosto mislijo, da močnejša ženska z večjo zadnjico in večjim oprsem izgleda super seksi. Tudi gej moški obožujejo samozavestno močnejšo žensko. Moj uspeh kot močnejša drag queen

je definitivno treba pripisati njihovi ljubezni in podpori močnejšim ženskam.

Po drugi strani je močnejši moški redko viden kot seksi in občudovanja vreden. Zame je bilo izjemno težko doživljati to razliko v obravnavi, ki sem je bil deležen v množici v ali izven draga. Mislim, da je še posebej na gej sceni veliko poudarka na videzu, na tem, kako izgledaš, kako velik je tvoj kurac, od kje si in potem še vse hookup aplikacije. Smešno mi je vse skupaj. Smešno pa je, da vsi obožujejo debelo dragico. Tako sem lahko na odru len in jem McDonalds in ljudje bi bili navdušeni. Če pa bi se sprehodil skozi množico ljudi kot jaz, bi si pa vsi mislili: »O, ta debeli mora skozi.« So dvojni standardi, kar je name psihično precej vplivalo. Zdaj se počutim bolj udobno v svoji koži, kar mi precej pomaga, da se počutim samozavestno in močnejše proti opazkam ljudi, saj me še vedno obsojajo. Menim, da to prihaja iz negotovosti ljudi in stremjenja k temu, kaj družba vidi kot privlačnega moškega. Zdaj, ko sem suh, se ljudje do mene obnašajo zelo drugače. Osvajajo me in kažejo se mnogi interesi.

To je bilo na začetku zelo težko, saj sem se počutil kot ista oseba. Samo zunanost se je spremenila. To me je pripravilo, da sem še bolj pozoren pri gledanju preko zunanosti; osebo poskušam zares spoznati zaradi njenega karakterja. Notranja lepota je tisto, kar na koncu nekaj pomeni. In ja, mogoče hočeš kak posladek za oči ... tu pa tam ... vsake oči imajo svojega malarja.

Kaj je v planu za prihodnost?

V delu je knjiga, kar je čudovito, saj bom prva drag queen, ki ima priložnost izdati knjigo o dragu v naši državi. Upam na novo sezono televizijskega šova, ki smo ga pravkar končali, in predvsem, da poskušam nove zadeve. Prirejamo tudi nov vikend Drag Queens United v Belgiji. Konec koncev si želim delati stvari, ki jih imam rad, in za to zahtevati denar.

■ MIHA SATLER

SEM HIV POZITIVEN, A NE PRENAŠAM VIRUSA.

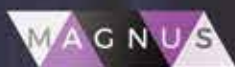
Znanstvene raziskave dokazujejo, da imajo osebe s hivom, ki se zdravijo, nezaznaven virus in ga ne morejo prenašati naprej.

Zahvaljujoč zdravilom za hiv
to danes **zmoremo.**

#UequalsU

#N=N - Nezaznavno = Neprenosljivo
TASP Zdravljenje kot preventiva

plushivisti.si | www.kajiscses.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE Projekt sofinancira Ministrstvo za zdravje RS

www.lila.it

ROŽNATI TRIKOTNIK

POD DROBNOGLEDOM

Za vse zamudnike je bila v jeseni ponovno uprizorjena ogleda vredna predstava Rožnati trikotnik (Brent). Ganljiva ljubezenska zgodba je postavljena v središče predvojne Nemčije, ko so oblast zavzeli nacionalsocialisti. V ospredje je postavljena zgodovina holokavsta, kjer je bilo tisoče LGBTI oseb označenih z rožnatim trikotnikom in poslanih v taborišča smrti. Rožnati trikotnik je brezčasna igra o ljubezni, človečnosti, nemoči in upanju. Pa tudi o tem, da se predsodki in nestrpnost iz najtemnejšega obdobja 20. stoletja kaj hitro lahko ponovijo. Rožnati trikotnik nas opominja, da je sprejemanje samega sebe pogoj za boj proti vsem oblikam zatiranja. Poznavanje zgodovinskega konteksta je pomembno tudi zato, ker se ponovno širijo poizkusi političnega podpihovanja ter izkoriščanja predsodkov in sovraštva do skupnosti LGBT.

ROŽNATI TRIKOTNIK V NACISTIČNI NEMČIJI

Čas nacistične Nemčije. Vojska na fronti strelja in mori sovražnike, koncentracijska taborišča pa se prično polniti z ljudmi, ki ne ustrezajo nacističnemu idealu. Močna segregacija je prisotna tudi znotraj taborišč, za kar so v prvi vrsti poskrbeli kar vojaki sami; ob prihodu v taborišče je namreč vsak zapornik prejel barvni trikotnik, ki je nakazoval vzrok njegovega zaprtja. Platneni trikotnik so morali zaporniki nato ves čas nositi na svojih prsih. Ena izmed najhujših označb, ki je zapornike lahko doletela, je bila oznaka homoseksualec. Najprej so za homoseksualce uporabljali zelen trikotnik, ki je sicer označeval zločince, ali rdeč trikotnik, ki je označeval politične zapornike. Nekatere so označili s številko 175 (ki se nanaša na 175. odstavek takratnega nemškega kazenskega zakonika, ki je kriminaliziral homoseksualnost) ali pa so za označevanje uporabili kar črko A, ki je pomenila *Arschficker* ali »toplovodar oz. ritopik«. Kljub temu da govorimo o homoseksualnosti, so tovrstno oznako dobili le geji, biseksualni moški in transspolne ženske. Nekatere lezbijke, biseksualne ženske ter trans moški so bili razvrščeni kot »asocialni« ali »delomrzni«, označeni s črnim trikotnikom – v isti sklop so sodile tudi spolne delavke, alkoholiki, Romi in brezdomci. Lezbijke so bile videne kot »predmet«, ki še vedno lahko reproducira nemški narod.

Roza trikotnik je bil dodeljen tudi spolnim prestopnikom, kot so posiljevalci in pedofili ter zoofili. Če so zapornika identificirali tudi kot juda, je bil njegov trikotnik postavljen nad drug nasprotno obrnjen rumen trikotnik, da bi bil podoben Davidovi zvezdi. Na zapornike z roza trikotnikom so se spravljali tudi drugi zaporniki. Spadali so med najnižjo kasto, do homoseksualcev ni bilo nobene solidarnosti.

»Predvajali so klasično glasbo, med tem ko so ga SS-ovci slekli in mu na glavo porinili kositrno vedro. Nato so nanj spustili svoje nemške ovčarje. Najprvo so zagrizli v dimlje in stegna, nato pa so ga pred nami požrli. Njegovi boleči kriki so bili ojačani s kositrnim vedrom, v katerega je bila še vedno ujeta njegova glava ... Solze so mi tekale po licih, goreče sem molil, da bi čimprej padel v nezavest. Od takrat se s kriki prebujam sredi noči. Že 50 let se mi znova in znova pred očmi predvaja ta dogodek. Nikoli ne bom pozabil, na kak barbarski način je pred menoj in stotinami prič umrla ljubezen mojega življenja.« (Pierre Seel – I, Pierre Seel, *Deported Homosexual: A Memoir of Nazi Terror*)

Foto: Corbis

Število homoseksualnih zapornikov je težko oceniti. Richard Plant, avtor knjige *The Pink Triangle: The Nazi War Against Homosexuals*, število obsojenih zaradi homoseksualnosti od 1933 do 1944 grobo oceni med 50.000 in 63.000.

V taboriščih so izvajali tudi kastracijo, za katero so se pod pretvezo znižanja zaporne kazni številni »odločili prostovoljno«. Na drugih so izvajali eksperimente z namenom, da bi jih ozdravili homoseksualnosti. Po nekaterih ocenah naj bi taborišče preživel le 40 % roza zapornikov.

Konec vojne za homoseksualce ni prinesel osvoboditve, kot so je bili deležni drugi ljudje, zaprti v taborišču. Številne so namreč zaprli v zapor za nadaljnje prestajanje kazni.

175. ČLEN KAZENSKEGA ZAKONIKA

175. člena kazenskega zakonika je inkriminiral homoseksualnost. Člen je bil sicer v veljavi že od leta 1872, nacisti so le radikalno povečali predvidene kazni s 6 mesecev na 5 let zaporne kazni oz. 10 let prisilnega dela. Veljavi pa je ostal vse do leta 1994.

Nacistični amandma k 175. členu, ki je homoseksualnost iz manjšega kaznivega dejanja spremenil v kaznivo dejanje, je v Vzhodni Nemčiji ostal nedotaknjen do leta 1968, v Zahodni Nemčiji pa do leta 1969, ki je v veljavi ostal vse do leta 1994.

Nemška vlada se je skupnosti LGBT uradno opravičila leta 2002. Okrog 50.000 homoseksualnih žrtev nacističnega preganjanja je dobilo amnestijo. V letu 2008 so na robu berlinskega parka Tiergarten, čez cesto od spomenika umorjenim Judom Evrope, postavili spomenik homoseksualnim žrtvam 175. člena nemškega Strafgesetza.

Pred dobrimi 3 leti je nemška vlada sprejela, da bodo obsojene osebe prejele 3.000 evrov odškodnine in dodatnih 1.500 evrov za vsako leto zaporne kazni. Rudolf Brazda, eden zadnjih znanih preživelih v koncentracijskem taborišču, je umrl 3. avgusta 2011 v 98. letu starosti.

REBRANDING

V 70. letih prejšnjega stoletja so aktivisti v Evropi in Severni Ameriki roza trikotnik začeli uporabljati za ozaveščanje o njegovi uporabi v nacistični Nemčiji in opozarjati na grozodejstva tega obdobja. V osemdesetih letih se je roza trikotnik vse bolj uporabljal ne le kot spomin, ampak je začel pridobivati tudi pozitiven pomen označevanja gejevske identitete. Organizacije LGBT in podjetja so ga pogosto vključevali v svoje logotipe. Uporabljali so ga tudi posamezniki – za spoznavanje partnerjev, kot simbol, ki ga širša javnost ni bila poznala.

Konec 80. let se je pojavila epidemija aidsa. Zaradi pomanjkanje volje oblasti, da bi zaustavila epidemijo, so mnogi povlekli vzporednice med holokavstom in epidemijo aidsa. Med drugim je aids kot holokavst poimenoval Larry Kramer (aktivist).

ACT UP je bil v New Yorku ustanovljen leta 1987. Aktivistično združenje za boj proti pandemiji aidsa je za svoj logotip uporabilo roza trikotnik na črnem polju in slogan SILENCE=DEATH.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je bil roza trikotnik v zelenem krogu v Ameriki navadno uporabljen kot simbol, ki je ponazarjal »varen prostor« za LGBT osebe na delovnem mestu ali v šoli.

Četudi je roza trikotnik postal simbol opolnomočenja, pa nas še vedno opominja, da ne smemo pozabiti naše skupne preteklosti ter da moramo opozarjati na preganjanje, s katerim se LGBT osebe srečujejo širom sveta.

Foto: Elvert Barnes

Premoženje po sklenitvi partnerske zveze

Designed by Freepik

Premoženjska razmerja med partnerjema, ki sta sklenila partnersko zvezo, ureja Družinski zakonik. Le-ta partnerjema ponuja dve možnosti:

- I. Partnerja na področju premoženja ostaneta pasivna in s tem zanju stopi v veljavo **zakoniti premoženjski režim**.
- II. Partnerja se lahko odločita, da s **sklenitvijo pogodbe** o ureditvi premoženjskopравnih razmerij izbereta in določita **vsebino svojega premoženjskega režima**.

Zakoniti premoženjski režim pride v poštev za vse partnerje, ki ne sklenejo pogodbe o ureditvi premoženjskopравnih razmerij. V tem primeru se premoženje partnerjev deli na **skupno premoženje** partnerjev (to je vse premoženje, ki sta ga partnerja pridobila z delom v času trajanja sklenjene partnerske zveze) in na **posebno premoženje** vsakega izmed partnerjev (sem spada tako premoženje, ki ga je partner »prinesel« v sklenjeno partnersko zvezo, kot tudi premoženje, ki ga je partner pridobil neodplačno v času trajanja sklenjene partnerske zveze, na primer darila in dedovanje).

Svoj premoženjski režim, ki se razlikuje od zakonitega, partnerja določita s sklenitvijo **pogodbe o ureditvi premoženjskopравnih razmerij**. V njej lahko sporazumno uredita tudi druga premoženjska razmerja za čas trajanja partnerske zveze ter za primer razveze. Vsebino pogodbe izbereta svobodno, v skladu z lastnimi željami, za pomoč pa se je priporočljivo obrniti na odvetnika ali na drugega pravnega strokovnjaka. Pogodba, ki jo skleneta bodoča partnerja, začne učinkovati z dnem sklenitve partnerske zveze ali z dnem (po sklenitvi partnerske zveze), ki ga določita v pogodbi.

Skupno premoženje partnerjev

V primeru, da se partnerja, ki sta sklenila partnersko zvezo, nista dogovorila drugače, zanju velja zakoniti premoženjski režim, ki ga določa Družinski zakonik. Le-ta loči med skupnim premoženjem partnerjev in posebnim premoženjem vsakega izmed partnerjev.

Skupno premoženje sestavlja vse premoženje, ki je bilo pridobljeno z delom v času trajanja partnerske zveze. Delo pomeni tako tisto delo, ki je vir dohodka, kot tudi drugo dejavnost partnerja, ki je namenjena zadovoljevanju različnih potreb družine, gospodinjska opravila, varstvo in vzgoja otrok, vzdrževanje premoženja ter druga pomoč partnerju.

V skupno premoženje spadajo na primer plača, plačila na podlagi pogodb o delu, avtorski honorar, nagrade v zvezi z delom in podobno. Skupno premoženje pa predstavljajo tudi denarna sredstva, pridobljena s kreditom, ki ga partnerja (ali en izmed njiju) odplačujeta od svoje plače, ali pa stvar, ki je bila kupljena s kreditom (stanovanje, avto ...).

Skupno premoženje je tudi tisto premoženje partnerjev, ki je bilo pridobljeno na podlagi in s pomočjo skupnega premoženja oziroma iz premoženja, ki iz njega izhaja. To pomeni, da v skupno premoženje spada tudi neka stvar ali pravica, kupljena z denarjem, ki je del skupnega premoženja partnerjev.

Upravljanje in razpolaganje ter delež na skupnem premoženju

Skupno premoženje partnerjev pripada partnerjema skupaj. Ko govorimo o lastnini, to na primer pomeni, da je lastnina na stvari (npr. na avtomobilu), ki jo partnerja

pridobita v času trajanja sklenjene partnerske zveze z delom ali odplačno, skupna lastnina, in ne njuna solastnina. Delež vsakega izmed partnerjev na avtomobilu tako ni določen (za razliko od solastnine, kjer bi njun delež bil določljiv). Posledično razpolaganje s posameznimi deli avtomobila ali drugega skupnega premoženja za življenja partnerjev ni mogoče.

V primeru smrti partnerja partnerska zveza preneha in pride do delitve skupnega premoženja. Prav tako se lahko partnerja kadarkoli dogovorita za razdelitev skupnega premoženja.

Partnerja upravljata in razpolagata s skupim premoženjem skupno in sporazumno. To pomeni, da lahko partner, ki se npr. ni strinjal s prodajo skupnega stanovanja, zahteva razveljavitev pogodbe, ki je bila sklenjena med drugim partnerjem in kupcem, in sicer v primeru, da je kupec vedel, da je stanovanje v skupni lastnini in da soglasja o razpolaganju ni bilo.

Drugače pa je v primeru skupne premičnine manjše vrednosti in v primeru opravljanja rednih pravnih poslov (to so pravni posli, ki so potrebni za obratovanje in vzdrževanje stvari). V teh primerih se domneva, da ima partner soglasje drugega partnerja, s čimer je takšno upravljanje skupnega premoženja olajšano.

Razdelitev skupnega premoženja

Družinski zakonik določa, da se skupno premoženje partnerjev razdeli v dveh primerih;

Če njuna sklenjena partnerska zveza preneha. To se zgodi v primeru ločitve, v primeru razveljavitve partnerske zveze, če en izmed partnerjev umre ali če je razglašen za mrtvega.

Skupno premoženje se lahko razdeli tudi med trajanjem partnerske zveze na podlagi sporazuma ali na predlog enega izmed partnerjev, če do sporazuma med njima ne pride, nakar premoženje razdeli sodišče.

Pred fizično delitvijo skupnega premoženja med vsakega izmed partnerjev je treba določiti deleže na premoženju. O višini deležev se partnerja lahko dogovorita ali pa o višini na zahtevo odloči sodišče. Šteje se, da sta deleža na skupnem premoženju enaka, partnerja pa lahko dokažeta, da sta k skupnemu premoženju prispevala v drugačnem razmerju. Kriteriji za določitev višine deleža so med drugim sledeči: dohodek partnerjev, pomoč drugemu partnerju, varstvo in vzgoja otrok, opravljanje gospodinjskih del, skrb za dom in družino, skrb za ohranitev premoženja in delo za povečanje premoženja. To pomeni, da lahko partner, ki ima sicer nižji dohodek, z npr. gospodinjskimi opravili dopolni svoj prispevek do polovičnega deleža na skupnem premoženju, lahko pa polovični delež tudi

preseže. Treba je poudariti tudi, da se neznatna razlika v prispevkih posameznega partnerja k skupnemu premoženju (recimo v razmerju 60 : 40) ne upošteva.

Ob delitvi skupnega premoženja se partnerju na njegov predlog na račun njegovega deleža dodelijo še tisti predmeti, ki so namenjeni za opravljanje njegovega poklica ali druge dejavnosti, ki mu omogočajo pridobivanje dohodka. Enako velja tudi za predmete, ki so namenjeni izključno osebni rabi enega izmed partnerjev in so del skupnega premoženja.

Posebno premoženje

Posebno premoženje vsakega partnerja v sklenjeni partnerski zvezi je tisto, ki ga je pridobil pred sklenitvijo partnerske zveze. Med posebno premoženje spada tudi premoženje, ki ga partner pridobi neodplačno med trajanjem partnerske zveze; to vključuje predvsem **dedovanje in darila**. Stanovanje, ki kupljeno v času trajanja partnerske zveze, vendar je kupljeno z denarjem iz posebnega premoženja, je del posebnega premoženja.

Posebno premoženje so tudi premoženjske koristi, ki jih posameznik pridobi, ker mu je bila kršena osebna pravica, na primer odškodnina, ki jo je pridobil za pretrpljen strah, telesno bolečino ali kršenje moralne avtorske pravice. Kot posebno premoženje partnerja velja omeniti tudi štipendijo.

Družinski zakonik kot posebno vrsto posebnega premoženja omenja še **osebno premoženje** partnerjev. Gre za stvari manjše vrednosti, ki jih partner uporablja izključno za svojo osebno rabo. To so na primer oblačila ter zdravstveni in ortopedski pripomočki, ki služijo le uporabi ene osebe.

Glede **upravljanja in razpolaganja** s posebnim premoženjem velja načelo svobodnega in samostojnega upravljanja ter razpolaganja. Družinski zakonik v zvezi s stanovanjskim varstvom partnerja ob razvezi partnerske zveze pozna izjemo od tega načela; v primeru, da partner nima drugega primerne stanovanja in bi ob zavrnitvi zahteve lahko prišel v izjemno težak življenjski položaj zase ali za otroke, lahko zahteva, da mu drugi partner prepusti v uporabo stanovanje ali del stanovanja, v katerem skupaj živita ali sta živela.

Vsa pravila glede načina delitve premoženja partnerjev v sklenjeni partnerski zvezi se smiselno uporabljajo tudi za partnerje v **nesklenjeni partnerski zvezi**.

Viri:

- Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg in 22/19);
- prof. dr. Novak B. (redaktor), Komentar Družinskega zakonika, Uradni list RS, 2019.

»ZDAJ PA RES ZAČNEM!«

Zgornji naslov je zagotovo največkrat izrečen stavek ob pričetku novega leta. Menjavo števk v letnici ponavadi pogojujemo z menjavo svojih rutin in vnosom sprememb v svoj življenjski ritem. Preveril si že cene uteži, pregledal posnetke vadb, ki jih lahko izvajaš doma, mogoče si že kupil trimesečno karto za fitness, si v telefon shranil fotko tipa z idealno postavo, h kateri ciljaš ... Zdaj pa bodi iskren do sebe in si odgovori, kolikokrat si se že odločil, mogoče začel z neko vadbo, na koncu pa vseeno obupal. Enkrat, dvakrat, vsako leto ...?

Zakaj bi bilo tokrat drugače?

ZAKAJ? Vsi potrebujemo pravi »zakaj«, ko se odločimo za spremembo. Potrebujemo pravi odgovor, ki nas bo v težkih trenutkih, ko bomo v precepu, držal pokonci in nas vodil dalje. Začni z majhnimi spremembami, ki jih lahko že danes vključiš v svoj življenjski slog. Lahko je to predčasen odhod v posteljo, več hoje vsak dan, zajtrk, ki vsebuje manj kruha in več zelenjave ter beljakovin, ali trening za moč vsaj dvakrat tedensko. Ne pozabi: vsakodnevni majhni koraki bodo dolgoročno vodili do zelenih sprememb. Aktiven življenjski slog ne pomeni, da se moraš odpovedati socialnemu življenju. Ne pomeni tudi, da je treba vsak dan preživeti več ur v fitnessu in biti obremenjen z vsakim grizljajem. Pomeni pa, da ti ni vseeno za svoje telo, zato si se tudi odločil obrniti nov list v življenju. Tvoje zdravje je tvoja odgovornost. Ne postavljalj si nepotrebnih rokov, saj vsaka sprememba zahteva svoj čas. Večkrat prebrano in slišano, toda preoblikovanje telesa je res dolgotrajen proces, kot priprava na maraton. Zato je treba začeti z majhnimi koraki, ki postanejo del tvojega življenjskega sloga. Pri oblikovanju aktivnega življenjskega sloga ima trening največjo težo, zato je tudi najpomembnejši dejavnik. Ritem in doslednost pri

treningih sta tesno povezana s kvalitetnim spancem, boljšo izbiro hrane, vse skupaj pa pripelje do boljšega počutja, zadovoljstva in samozavesti.

V zimskem letnem času smo najbolj občutljivi in ranljivi glede zdravja. Hitro podležemo prehladu ali drugim obolenjem. Kaj lahko storiš, da ti ne bo treba zopet poseči po antibiotikih in tabletah?

Kardio (hoja) vadba: bo povišala srčni utrip, poskrbela za boljše telesno počutje in zmanjšala možnosti za razvoj bolezni, povezanih z debelostjo.

Prehrana: manj predelane hrane znotraj kalorijskih okvirjev pomeni manj težav in dober imunski sistem; dovolj beljakovin, veliko sadja in zelenjave.

Spanje: telesu daj čas za počitek in regeneracijo. Slab spanec je močno povezan s številom poškodb in bolezni.

Voda: telo potrebuje vodo, ne pijače z mehurčki!

Sonce: več časa preživi zunaj na soncu. Izkoristi proste vikende in pobeigni iz mestne megle.

Kontroliraj stres, postavi si prioritete, ne bodi negativen, meditiraj in se smej!

Verjemi vase!

Trening: pomemben je za dolgoročno zdravje in vzdrževanje ali pridobivanje mišične mase.

Zlasti pri treningu se velikokrat prestrašimo, saj je težko izbrati fitness; prostor, kjer se bomo počutili sprejeto. Priznajmo si, težko je stopiti v prostor, kjer se ne počutimo domače, pogledi pa so na trenutke obsojajoči. Ne pozabi, tvoja želja po napredku oziroma spremembi je na začetku na najvišji točki, zato je »švicanje« v prijetni družbi tisto, zaradi česar se boš z veseljem vrnil v fitness.

■ DAVOR SATLER, DELAVN'CA

GYMNASIVM

Where Fantasy Comes To Life

www.klub-libero.si

TV SERIJE

Sex Education

Britanska najstniška komična drama scenaristke Laurie Nunn se je na Netflixu premierno predstavila januarja 2019. Ob izvrstni igralski zasedbi (Asa Butterfield, Gillian Anderson, Ncuti Gatwa, Emma Mackey, Connor Swindells, in Kedar Williams-Stirling) je serija, kjer Otis Milburn s svojimi nasveti pomaga sošolcem pri premagovanju seksualnih težav, postala kritični in komercialni uspeh. Prvo epizodo si je ob izidu ogledalo 40 milijonov gledalcev, mesec dni po premieri pa je Netflix serijo že obnovil za 2. sezono v letu 2020.

Tales of the City

V Netflixovi minidrami spremljamo Mary Ann, ki se po 23-letni odsotnosti ponovno vrne v San Francisco. Tam se ponovno snide s svojimi ekscentričnimi prijatelji, vendar se stvari zapletejo z bivšim možem. Tales of the City se osredotoča predvsem na ljudi, ki živijo v penzionu v lasti Anne Madrigal na naslovu 28 Barbary Lane, kjer vsi akterji hitro postanejo del nekakšne »logične družine«. Ni več skrivnost, da je ga. Madrigal transspolna, Michael se sooča z dilemo, da bi prenehal uporabljati kondom s svojim partnerjem, ki je na PrEP-u, Anne pa prične prejemati skrivnostna pisma, v katerih ji grozijo, da bodo razkrili njeno skrivnost iz preteklosti.

Euphoria

Ameriška najstniška komedija Sama Levinsona, ki temelji na istoimenski izraelski miniseriji, nas popelje v svet skupine srednješolcev in njihovih izkušenj s seksom, drogami, prijateljstvom, ljubeznijo in travmo. Gledalca skozi dogodke in na trenutke zelo grafične prikaze zlorabe, spolnega nasilja in uporabe drog vodi Rue, bipolarna bivša zasvojenka. Ko spozna Jules in se z njo spoprijatelji, se njeno življenje postavi na glavo. Drugo sezono pričakujemo v letu 2020.

Black Mirror

Britanska znanstvenofantastična TV serija Charlieja Brookerja se osredotoča se predvsem na odnose človeštva do tehnologije in njenih posledic. V peti sezoni, ki jo sestavljajo 3 epizode, je osrednja tema prve epizode odnos dveh strejt prijateljev, ki se zaljubita v virtualnem svetu, kar sproži serijo dogodkov, ki bi jima lahko za vedno spremenili življenje.

Gentleman Jack

Zgodovinska drama Sally Wainwright je postavljena v Yorkshire leta 1832. V glavni vlogi Suranne Jones upodablja Anne Lister, veleposestnico in industrialko, ki je tudi avtorica dnevnikov, na katerih serija temelji. Slednji v preko starih milijonih besed dokumentirajo njeno življenjsko zgodbo in lezbične odnose, večidel v skrivni kodi. V letu 2020 lahko pričakujemo 2. sezono.

Special

Komedija Special temelji na memoarju *I'm Special: And Others Lies We Tell Ourselves* (2015) avtorja Ryana O'Connell. O'Connell je v seriji tudi v vlogi glavnega igralca, scenarista in glavnega producenta. Igra Ryana, geja z blago cerebralno paralizo, ki se odloči nasprotovati svoji identiteti in končno zaživeti življenje, ki si ga je vedno želel.

Batwoman

Od Batmana k Batwoman. Serija, katere avtorja sta Caroline Dries in Greg Berlanti, temelji na DC-jevi stripovski junakinji Batwoman. Tri leta po izginotju Bruca Waynea (in posledično njegovega alter ega Batmana) njegovo vlogo superjunka prevzame sestrična Kate Kane (z alter egom Batwoman), ki se odloči soočiti se s svojimi demoni in postati simbol upanja za Gotham. Serija je prelomna tudi za skupnost LGBT, saj gre za prvo istospolno superjunakinjo v glavni vlogi DC-jeve televizijske serije.

Pose

Pose je ameriška drama o afroameriških in latino skupnostih LGBTQ v New Yorku. Ryan Murphy, Brad Falchuk in Steven Canals so Pose postavili v osemdeseta in devetdeseta leta prejšnjega stoletja, glavni karakterji pa so plesalci in modeli, ki v podzemni kulturi oblikujejo svoje družine, imenovane *Houses*, in se med seboj pomerjajo v plesu za trofeje in večno slavo. Serija je potrjena tudi za tretjo sezono v letu 2020.

TA LAJNA KAJ PA MISLIŠ,
VSEBUJE DA VSEBUJE
RAZNE PRIMESI. TVOJA?

TESTIRAJ, MANJ RISKIRAJ!

#testirajmanjriskiraj

Več informacij o testiranju: testi.drogart.org.
Za vsa vprašanja glede manj tvegane
uporabe ali težav zaradi drog smo na voljo na
041 730 800 ali svetovanje@drogart.org.

Co-funded by
the European Union

DrogArt

1.

Austin Wolf (Justin Heath Smith)**43,7 mio. ogledov na Pornhubu**

Porno igralec od leta 2012

@austinwolfff

3. april 1983 (36)

193 cm / 104 kg

Barva oči: rjava

Tetovaža

Piercing

20 cm

Nagrade ali nominacije v letu 2019:

XBIZ AWARDS – Gay Performer of the Year;
PORNHUB AWARDS – M4M Most Popular Gay Performer;
GRABBY AWARDS – Hottest Top;
GAYVN – Three-Way Sex Scene.

Porno studii, s katerimi je sodeloval: CockyBoys, Falcon Studios, Hot House Entertainment, Randy Blue, Raging Stallion Studios, Thunders Arena Wrestling.

V letu 2018 je zakuhal škandal, ko je na letalu družbe Delta Air Lines seksual z uslužbencem letalske družbe, ki je sicer letel v svojem prostem času, a je bil oblečen v uniformo družbe. 8-minutni video posnetek se je znašel na spletu, zaradi česar je bil stevard suspendiran.

2.

William Seed (Guillaume Daoust)**7,1 mio. ogledov na Pornhubu**

Porno igralec od leta 2017

@william_seedofficial

5. marec 1994 (25)

175 cm / 89 kg

Barva oči: zelena

Tetovaža

Piercing

20 cm

Nagrade ali nominacije v letu 2019:

PORNHUB AWARDS – M4M Most Popular Gay Performer;

Porno studii, s katerimi je sodeloval: Men.com

Napačno je prepričanje, da so vsi igralci, ki nastopajo v gejevskih porno filmih, geji tudi v zasebnem življenju. William Seeda, ki ga sicer srečamo le v gejevski porno industriji, je namreč ekskluzivni model pri družbi Men.com, opredeljuje pa se kot biseksualec.

3.

Armond Rizzo (René Salgado)**37,1 mio. ogledov na Pornhubu**

Porno igralec od leta 2013

@armondofficialrizzo

19. julij 1990 (29)

150 cm / 59 kg

Barva oči: rjava

Tetovaža

Piercing

19 cm

Nagrade ali nominacije v letu 2019:

GAYVN – Best Duo Sex Scene, Performer of the Year;
GRABBY AWARDS – Hottest Bottom;

PORNHUB AWARDS – M4M Most Popular Gay Performer. Porno studii, s katerimi je sodeloval: Dark Alley Media, Falcon Studios, Hot House Entertainment, Jake Cruise Media, Lucas Entertainment, Men.com, Mile High Media, Pride Studios, Raging Stallion Studios, Raw Strokes Productions ...

Ni ga junaka, ki ga Armond ne bi mogel zadovoljiti. Za svoj 18. rojstni dan se je obdaril s tipom, ki je imel kar 30-centimetrskega korenjaka. Pri 18 letih se je prav tako za 4 leta pridružil vojski in služil v mornarici.

3 mio. ogledov na Pornhubu

Porno igralec od leta 2016

 @thejoeymills

 20. maj 1998 (21)

175 cm / 55 kg

Barva oči: modra

Tetovaža Piercing

 18 cm

Joey je svojo nedolžnost izgubil s tipom, ki ga je spoznal preko Grindra. Že pri prvem seksu ga je partner zvezal z vrvmi (*ang. bondage play*). Njegov najljubši film je Titanik.

Nagrade ali nominacije v letu 2019:

GAYVN – Best Duo Sex Scene, Performer of the Year, Best Group Sex Scene;
GRABBY AWARDS – Best Group Scene, Best Twink Performer, Hottest Bottom;
PORNHUB AWARDS – M4M Most Popular Gay Performer, Top Twink Performer;
PROWLER PORN AWARDS – Best International Porn Star. Porno studii, s katerimi je sodeloval: Helix Studios, Himeros.tv, Men.com, WhyNotBi.com.

Joey Mills

4.

14,3 mio. ogledov na Pornhubu

Porno igralec od leta 2010

 @diegosans

 31. marec 1989 (30)

178 cm / 80 kg

Barva oči: rjava

Tetovaža Piercing

 18 cm

Pri 16 letih je svoje težave reševal z drogami in alkoholom, a se je po 8 letih odločil za zdravljenje odvisnosti.

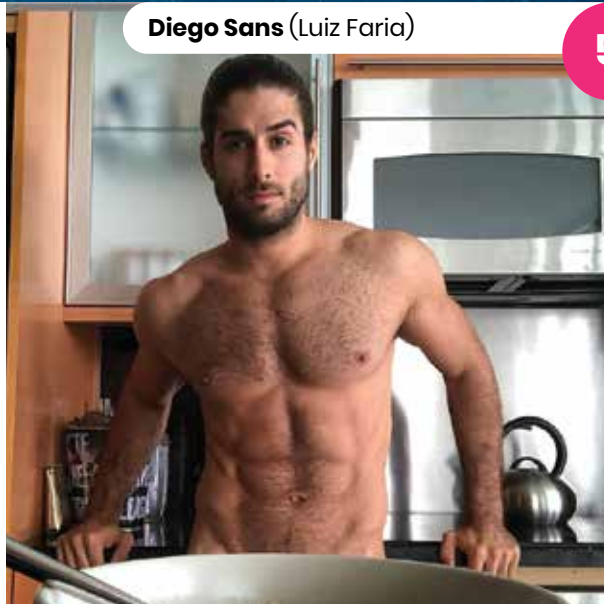
Nagrade ali nominacije v letu 2019:

GAYVN – Best Actor, Performer of the Year;
GRABBY AWARDS – Best Actor, Hottest Top;
PORNHUB AWARDS – M4M Most Popular Gay Performer.

Porno studii, s katerimi je sodeloval: Men.com, Pulse Distribution, Randy Blue.

Diego Sans (Luiz Faria)

5.

45,1 mio. ogledov na Pornhubu

Porno igralec od leta 2015

 @roccostealeofficial

 18. junij 1964 (55)

183 cm / 105 kg

Barva oči: modra

Tetovaža Piercing

 23 cm

Rocco je Ljubljano obiskal leta 2018 ter se nad njo tako navdušil, da celo razmišlja o selitvi v Slovenijo.

Nagrade ali nominacije v letu 2019:

GRABBY AWARDS – Hottest Cock, Hottest Top, Squirt.org Fan Favorite;
PORNHUB AWARDS – Top Daddy Performer;
PROWLER PORN AWARDS – Best International Porn Star. Porno studii, s katerimi je sodeloval: Dark Alley Media, Dragon Media Studios, Eurocreme, Falcon Studios, Lucas Entertainment, Men.com, my10inches.com, NakedSword.com, Raging Stallion Studios, Timtales ...

Rocco Steele

6.

SVETOVANJE IN PODPORA**ZAUPNO TESTIRANJE NA HIV IN DRUGE SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE**

Društvo Legebitra ponuja brezplačno in zaupno testiranje na hiv, hepatitis B in C, sifilis ter oralno in analno gonorejo za vse moške, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM). Vsem, ki še niso cepljeni, omogočamo brezplačno cepljenje proti virusoma hepatitis A in B. Za termin in lokacijo testiranja obišči: www.kajisces.si.

BUDDY PROGRAM ZA OSEBE, KI ŽIVJO S HIVOM

Osebn, spletno ali telefonsko svetovanje in podpora, druženje, pomoč v primeru diskriminacije in praktični napotki, informacije in pomoč. buddy@legebitra.si. Telefon: 030 478 578 (vsak delovnik med 10. in 16. uro).

LEGEBITRINA SVETOVALNICA

Informiranje in možnost pogovora o vprašanih spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza. Namenjena je LGBT osebam in njihovim bližnjim. Telefon: 01 430 51 44. Delovni čas: po dogovoru. Lokacija: Trubarjeva 76a, 1000 Ljubljana. svetovanje@legebitra.si.

PEPca – HIV SOS linija

Če misliš, da si bil izpostavljen HIV zaradi nezaščitenega spolnega odnosa, počenega kondoma ali pa ti je sperma partnerja prišla v oko, ti je na voljo PEP – poizpostavitveno zdravljenje, ki lahko najkasneje v 72 urah po tveganem odnosu prepreči okužbo s HIV. Svetovalec ti je na voljo vsak delovnik med 9. in 17. uro na: 070 36 16 96.

PrEP SVETOVALNICA

Si na PrEP-u ali razmišljaš o tem, da bi s PrEP-om pričel? PrEP je učinkovita zaščita pred okužbo s HIV, če ga uporabljaš na pravi način. V Legebitrini PrEP svetovalnici smo ti na voljo za vsa vprašanja. Kontaktiraj nas na: info@kajisces.si.

KEMSEKS SVETOVALNICA

Kemseks svetovalnica je namenjena vsem, ki bi se radi informirali o kemseksu, bi s kemseksom radi prenehali ali pa želijo kemseks prakticerati na manj tvegan način.

Kemseks svetovanje izvajajo vrstniški svetovalci. Na voljo so ti tudi kemseks materiali za zmanjševanje škode, kot so kondomi, lubrikanti, snif listki za enkratno uporabo, označene brizge ipd. Kontaktiraj nas na: info@kajisces.si.

PRAVNO SVETOVANJE

Pravno svetovanje je namenjeno vsem, ki se v vsakdanjem življenju zaradi svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izraza srečujejo z diskriminacijo ali vprašanji pravne narave. Vključuje tudi informiranje o pravicah, postopkih ter možnih korakih za doseganje cilja. V okviru pravnega svetovanja deluje tudi mreža certificiranih LGBT prijaznih odvetnikov in odvetnic. pravnasvetovalnica@legebitra.si. www.LGBTpravice.si.

PLUSHIVISTI

Anonimna skupina HIV pozitivnih gejev za samopomoč. Telefon: 040 144 394. info@plushivisti.si. www.plushivisti.si.

INFORMACIJSKI CENTRI IN KNJIŽNICE**INFO TOČKA LEGEBITRA**

Trubarjeva 76a, 1000 Ljubljana
Odpiralni čas:
www.legebitra.si/infotocka
info@legebitra.si
www.legebitra.si

LEZBIČNA KNJIŽNICA

Metelkova 6, 1000 Ljubljana
(1. nadstropje, prostori Škuc LL)
Izposoja ob četrtkih in petkih od 15. do 19. ure.
Telefon: 01 432 73 68
sekcijaskuc@mail.ljudmila.org
www.ljudmila.org/lesbo/knjiznica.htm

SIQRD

Imenik slovenskih LGBT virov.
www.ljudmila.org/siqr

LGBT PRAVICE

Ozaveščanje LGBT oseb o pravicah, krepitev aktivnega državljanstva in vladavina prava.
www.lgbtpravice.si

KEMSEKS

Spletna stran, namenjena informiranju o drogah, spolnih praksah, spolno prenosljivih

okužbah ter manj tveganih spolnih odnosih in uporabi drog pri seksu.
www.kemseks.si

KAJIŠČEŠ.SI

Ozaveščanje o varnejši spolnosti, testiranju in življenju s HIVom.
www.kajisces.si

LGBT ORGANIZACIJE**DIC LEGBITRA**

www.legebitra.si

ŠKUC

www.skuc.org

DRUŠTVO DIH – ENAKOPRAVNI POD MAVRICO

www.dih.si

DRUŠTVO PARADA PONOSA

www.ljubljana.pride.org

ŠPORTNO DRUŠTVO OUT IN SLOVENIJA

www.outinslovenija.com

NEFORMALNA SKUPINA MEDOTI

www.medoti.si

TRANSAKCIJA

www.transakcija.si

KVARTIR

www.kvartir.org

KULTURNI CENTER Q

www.kulturnicenterq.org

MARIBOR SKOZI ROŽNATA OČALA

www.mkc.si/mb-skozi-roznata-ocala

KLUBI, BARI IN SAVNE**KLUB TIFFANY**

Masarykova 24, stavba Lovci, prtiličje (Metelkova mesto)
www.kulturnicenterq.org

KLUB MONOKEL

Masarykova 24, stavba Lovci, prtiličje (Metelkova mesto)

SAVNA GYMNASIVM

Ulica Pohorskega bataljona 34
1000 Ljubljana
www.klub-libero.si

SAVNA DISTRICT35

Stegne35
1000 Ljubljana
www.district35.si

PRITLIČJE

Mestni trg 2
1000 Ljubljana
www.pritlicje.si

K4 – ROZA

(nekajkrat letno priredijo LGBT party)
Kersnikova 4
1000 Ljubljana
www.klub-k4.si

FORUMI**MAVRIČNI FORUM**

www.mavricni-forum.net

ROZALIJA

(za roza mame in očete)
www.rozalija.editboard.com

KULTURA**FESTIVAL LGBT FILMA**

Najstarejši tovrstni festival v Evropi. Poteka vsako leto konec novembra.
www.lgbtfilmfest.si

RDEČE ZORE

Mednarodni feministični in kvirski festival. Poteka vsako leto marca.
www.rdecezore.org

ŠKUC – KULTURNI CENTER Q, KLUB TIFFANY

Literarni večeri, bralni krožki, performansi, koncerti, razstave, filmski večeri, delavnice idr.
www.kulturnicenterq.org

ZBIRKA LAMBDA

Zbirka literarnih in teoretskih del s področja homoseksualnosti.
www.ljudmila.org/siqr/lambda

ZBIRKA VIZIBILIJA

Lezbična knjižna zbirka.
www.ljudmila.org/lesbo/vizibilija.htm

NI PRAV

Prijavi zločine iz sovraštva in sovražni govor.
www.niprav.si

ROZA ALARM

Prijave homofobije.
www.ljudmila.org/lesbo/alarm/zakaj_roza_alarm.htm

CERTIFIKAT LGBT PRIJAZNO

S podelitvijo certifikata se prejemniki zavežejo, da v svoji organizaciji zagotavljajo boljše razumevanje temeljnih človekovih pravic LGBT oseb. Podeljuje ga Mestna občina Ljubljana.
www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/odprto-in-dostopno-mesto/lgbt

#MyLjubljanaTime

Ti je obisk muzeja
že kdaj pognal kri
po žilah?

Življenje te lahko preseneti,
tudi ko si na to najmanj
pripravljen.

Fragment rimske svetilke, 1.-2. stoletje

zgodovina.
mesto.
LJUBLJANA.
history.
city.

MESTNICTVO
MUZEJ MUSEUM
LJUBLJANA OF LJUBLJANA

mgml.si

TVOJE VIRUSNO BREME
JE POD KONTROLO.

TODA ALI VEŠ, KAKO POSKRIBETI ZA LEDVICE?

MARCOS, 38 LET.
S HIVOM ŽIVI
ENO LETO.

Plačan ogljas

www.HIVisJustapartofme.eu*

*Spletno mesto ni na voljo v slovenskem jeziku

Aktivnost je organiziralo in podprlo podjetje Gilead Sciences Europe Ltd.

HIV
je: **LE DEL**
MENE

 GILEAD

MEDICOPHARMACIA

Medicopharmacia, d.o.o., Litostrojska cesta 52, 1000 Ljubljana, telefon: 01 235 07 28
IG-11-2019-43 Datum priprave gradiva: november 2019